

FINANSMINISTERIET

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2018

November 2017

2018

**Aftale mellem regeringen og
Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti,
Alternativet, Radikale Venstre og
Socialistisk Folkeparti om:**

Udmøntning af satspuljen for 2018

(November 2017)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2018

Der er den 20. november 2017 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2018. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1-3* nedenfor.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2018-2021 udmøntes i alt ca. 3,2 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv.

I *bilag 1-5* ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2018

Nr.	DUT	Initiativ	2018	2019	2020	2021	Perma- nent	I alt 2018- 2021
		Initiativer under socialområdet	274,1	244,9	271,9	317,2	154,6	1.108,1
1		Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed	36,3	18,1	37,1	62,5	5,0	154,0
2	D	Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn	27,8	16,8	15,6	13,5	8,4	73,7
3		Strategi for et stærkere civilsamfund	16,4	13,4	19,9	46,9	-	96,6
4		Nye indsatser målrettet børn og unge med handicap	9,7	9,4	11,9	12,9	-	43,9
5	D	Handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet	17,2	11,4	12,3	12,5	12,5	53,4
6	D	Udvidet varslingsordning som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser	50,0	60,0	60,0	60,0	60,0	230,0
7	D	Individuel handicapkørsel for blinde og stærkt svagsynede	6,5	23,0	23,0	33,0	33,0	85,5
8		Forhøjelse af Handicappuljen	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	17,2
9	D	Socialt frikort	11,0	17,0	17,0	-	-	45,0
10		Den Sociale Investeringsfond	50,0	-	-	-	-	50,0
11		Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistrov og overgreb	6,0	6,0	6,0	6,0	2,0	24,0
12		Ramme til initiativer, der kan fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer	8,0	5,0	5,0	7,0	-	25,0
13		Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel	-	21,0	21,0	21,0	-	63,0
14		Støtte til julehjælp	4,0	-	-	-	-	4,0
15		Støtte til sommerferiehjælp	5,0	-	-	-	-	5,0
16		Videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)	0,5	3,8	2,7	3,0	-	10,0
17		Forebyggelse af gråzoneprostitution	-	2,0	4,0	4,0	-	10,0
18	D	Indsatser ift. komplekse sager, konflikthåndtering og støtte af børn inden for ét samlet familieretligt system	-	20,0	20,0	20,0	20,0	60,0
19		Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	10,0	-	-	-	-	10,0
20		Driftsstøtte til Brugerforeningen for Aktive Stofbrugere	1,2	1,2	1,2	1,2	-	4,8
21		Tilgængelighedsrådgivning ved Statens Byggeforskningsinstitut (SBI)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
22		Driftsstøtte til Baglandet Vejle	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
23		Driftsstøtte til Peer-Netværket Danmark	0,8	1,5	1,5	-	-	3,8
24		Driftsstøtte til Bedre Psykiatri	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	9,6
25		Driftsstøtte til Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
26		Forankringsstøtte til Fundamentet	-	1,2	-	-	-	1,2
27		Forankringsstøtte til Krisecenter for mænd i Fredericia	-	0,4	-	-	-	0,4
		Administration	6,3	4,6	5,4	4,7	1,8	21,0

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2018

Nr.	DUT	Initiativ	2018	2019	2020	2021	Perma- nent	I alt 2018- 2021
28		Administrationsudgifter til små bevillinger og driftstilskud	2,2	2,1	1,9	1,9	1,8	8,1
29		Administrationsudgifter til initiativer på satspuljeaftalen for 2018	4,1	2,5	3,5	2,8	-	12,9
Socialområdet i alt			280,4	249,5	277,3	321,9	156,4	1.129,1
Initiativet under sundhedsområdet								
En styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser			104,6	87,7	97,2	108,0	18,3	397,5
30		Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien	58,3	42,1	51,3	62,9	-	214,6
31		Uddannelse i stress-fri hverdag for børn og unge	3,4	3,0	3,7	2,9	-	13,0
32	D	Forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge ml. 18-20 år med depression og angst	2,4	4,7	4,3	4,3	-	15,7
33		Fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang	6,0	6,0	6,5	6,5	-	25,0
34		Styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade	13,7	13,1	13,1	13,1	-	53,0
35		Undersøgelse af erfaringerne med og alternativer til babyluger	0,5	-	-	-	-	0,5
36	D	Opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3	73,2
37		Social ulighed i sundhed blandt børn og unge – Fra viden til handling	2,0	0,5	-	-	-	2,5
En styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser			32,0	24,4	21,3	21,1	16,8	98,8
38		Mere viden om multisygdom	2,0	1,0	-	-	-	3,0
39		Udvidelse af godtgørelsesordningen for andenhånds-eksponerede asbestofre	0,9	0,9	0,9	0,9	-	3,6
40	D	Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter – etablering af system for indberetning af tvang og klagesystem	18,3	16,8	16,8	16,8	16,8	68,7
41		Pulje til patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid	-	1,5	-	-	-	1,5
42	D	Fodterapi til patienter med svær psoriasisgigt	0,6	1,2	1,2	1,2	-	4,2
43		Kontrolleret studie af smertebehandling ved nye behandlingsformer	3,4	3,0	2,4	2,2	-	11,0
44		Eftersyn af indsatsen mod knogleskørhed	0,5	-	-	-	-	0,5
45		Eftersyn af indsatsen mod epilepsi	0,5	-	-	-	-	0,5
46		Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis	5,0	-	-	-	-	5,0
47		Informationskampagne om støtte til medicinudgifter for socialt udsatte m.v.	0,5	-	-	-	-	0,5
48		Små gaver til tapre børn på sygehuse	0,3	-	-	-	-	0,3

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2018

Nr.	DUT	Initiativ	2018	2019	2020	2021	Perma- nent	I alt 2018- 2021
		Administrationsbidrag	1,9	1,0	1,1	1,3	-	5,3
49		Administrationsbidrag	1,9	1,0	1,1	1,3	-	5,3
Sundhedsområdet i alt			138,5	113,1	119,6	130,4	35,1	501,6
Initiativet under ældreområdet			73,7	81,4	81,6	85,6	10,9	322,3
50		Videnscenter og rejsehold for en værdig ældrepleje	8,3	15,5	14,6	21,8	-	60,2
51	D	Plejhjemsportal	6,5	2,0	2,0	2,0	2,0	12,5
52		Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.	-	-	-	19,7	-	19,7
53		Styrket tilsyn på ældreområdet	15,0	15,0	15,0	15,0	-	60,0
54		Styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre	30,0	1,5	2,5	-	-	34,0
55		Fællesskabspulje: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse	4,5	7,9	7,9	8,5	-	28,8
56		National udbredelse af indsatsen LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende	1,1	4,9	4,9	4,9	-	15,8
57		Informationskampagne om inkontinens	1,0	-	-	-	-	1,0
58		Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt væggtab	1,7	3,9	3,9	4,0	-	13,5
59		Pulje til forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose	0,7	21,3	21,9	0,8	-	44,7
60		Pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse	1,9	-	-	-	-	1,9
61	D	Forebyggelse af konkurser i ældreplejen*	3,0	9,4	8,9	8,9	8,9	30,2
		Administrationsbidrag	1,3	0,5	0,3	0,8	-	2,9
62		Administrationsbidrag	1,3	0,5	0,3	0,8	-	2,9
Ældreområdet i alt			75,0	81,9	81,9	86,4	10,9	325,2
Initiativet under beskæftigelsesområdet								
Flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job			47,2	28,8	35,6	48,5	-	160,1
63		Investering i udsatte og syge borgere på kanten af arbejdsmarkedet – Flere skal med 2	2,5	0,9	35,6	48,5	-	87,5
64		Privat projekt: Seniornetværk	6,4	3,2	-	-	-	9,6
65		Privat projekt: Landsforeningen LEV	10,3	5,2	-	-	-	15,5
66		Privat projekt: Jobbanken	6,2	6,3	-	-	-	12,5
67		Privat projekt: Handicapidrættens Videnscenter	2,8	2,7	-	-	-	5,5

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2018

Nr.	DUT	Initiativ	2018	2019	2020	2021	Perma- nent	I alt 2018- 2021
68		Privat projekt: Topvirk	1,8	1,9	-	-	-	3,7
69		Privat projekt: High:five	13,2	6,6	-	-	-	19,8
70		Privat projekt: Vold som udtryksform	4,0	2,0	-	-	-	6,0
Særlig støtte til udsatte unge i uddannelse			7,5	44,5	90,4	84,4	84,4	226,8
71		Bedre støtte til elever med funktionsnedsættelse	-	18,5	44,4	44,4	44,4	107,3
72	D	Tildeling af kontaktperson	-	20,0	40,0	40,0	40,0	100,0
73		Opfølgning på inklusionseftersynet	6,0	6,0	6,0	-	-	18,0
74		Foranalyse vedr. forebyggende sprogindsats til udsatte børn i forbindelse med skolestart	1,5	-	-	-	-	1,5
En ordentlig veteranindsats			151,4	131,9	127,2	127,2	125,0	537,7
75		Tryghed for veteraner	11,4	6,9	2,2	2,2	-	22,7
76		Styrkelse af indsatsen for de danske veteraner - initiativer på veteranområdet.	15,0	-	-	-	-	15,0
77		Erstatning til veteraner diagnosticeret med posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD)	125,0	125,0	125,0	125,0	125,0	500,0
Livstruede syges ret til sygedagpenge			0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	3,6
78	D	Livstruede syges ret til sygedagpenge	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	3,6
Udbredelse af virksomheders sociale ansvar			10,0	5,0	15,0	15,0	-	45,0
79		Udbredelse af virksomheders sociale ansvar	10,0	5,0	15,0	15,0	-	45,0
Administrationsbidrag			2,2	1,3	1,8	1,2	-	6,5
80		Administrationsbidrag	2,2	1,3	1,8	1,2	-	6,5
Beskæftigelsesområdet i alt			219,2	212,4	270,9	277,2	210,3	979,7
Initiativet under integrationsområdet			79,0	34,9	49,7	81,0	-	244,6
81		En beskæftigelsesrettet integrationsindsats	26,5	8,5	20,1	23,0	-	78,1
82		Øvrige indsats på integrationsområdet	6,0	12,0	13,0	21,0	-	52,0
83		En styrket indsats til tidlig forebyggelse af bandekriminalitet	46,5	14,4	16,6	37,0	-	114,5
Administrationsbidrag			1,7	0,9	1,4	1,8	-	5,8
84		Administrationsbidrag	1,7	0,9	1,4	1,8	-	5,8

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2018

Nr. DUT	Initiativ	2018	2019	2020	2021	Perma- nent	I alt 2018- 2021
	Integrationsområdet i alt	80,7	35,8	51,1	82,8	-	250,4
	Satspuljen for 2018 i alt	793,8	692,7	800,8	898,7	412,7	3.186,0

Anm.: * Udgifterne til ”Forebyggelse af konkurser i ældreplejen” udgør i 2018 4,4 mio. kr. Heraf udgør satspuljeudgifterne 3,0 mio. kr. I *tabel 1* er kun opgjort udgifter vedrørende satspuljen.
DUT: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne skal DUT-forhandles (D).

Tabel 2
Omprioritering af fremadrettede bevillinger

Nr.		2018	2019	2020	2021	I alt
1	15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	0,6	-	-	-	0,6
2	15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	0,3	-	-	-	0,3
3	15.11.79.20. Det kommunale lov- og cirkulæreprogram (Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser)*	3,5	0,2	-	-	3,7
4	17.46.65.30. Omprioritering af restmidler fra brobygning	5,5	-	-	-	5,5
5	17.59.21.10. Udvikling af den sociale indsats på det rummelige arbejdsmarked	8,9	8,0	3,0	3,0	22,9
6	20.89.04.31. Krav på udredning af ordblindhed*	0,2	0,2	0,2	0,1	0,7
7	20.89.04.32. Forebyggelse og bekæmpelse af mobning*	0,9	0,9	0,9	0,7	3,4
8	35.11.05.10. Reserve til aftale om psykiatrien, drift**	5,0	-	-	-	-
	Omprioritering af fremadrettet bevilling i alt	24,9	9,3	4,1	3,8	37,1

Anm.:

* Omprioritering af fremadrettet bevilling på § 15.11.79.20. *Det kommunale lov- og cirkulæreprogram*, § 20.89.04.31. *Krav på udredning af ordblindhed* og § 20.89.04.32. *Forebyggelse og bekæmpelse af mobning* omhandler efterreguleringer som følge af, at DUT-kompensationen til kommunerne er blevet lavere end oprindeligt forudsat.

** Omprioritering på § 35.11.05.10. *Reserve til aftale om psykiatrien, drift* omhandler udmøntning af en reserve afsat med *Aftale om udmøntning af satspuljen for 2017*. Udmøntning af reserven er af tekniske årsager registreret som en ”omprioritering”. Reserven er anvendt til at finansiere initiativ nr. 46 ”*Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis*”, jf. også beskrivelsen i *Aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2018-2021* nedenfor.

Tabel 3**Omprioritering af uforbrugte midler**

Nr.	Omprioritering af uforbrugte midler	I alt
1	11.23.13.20. Tilbageførsel af satspuljemidler	6,7
2	14.62.09.20. Brancheorienteret tilgang	<0,1
3	15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	2,2
4	15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	0,6
5	15.13.23.25. Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap	7,0
6	15.13.28.30. Uddannelse, kurser mv. for frivillige inden for det sociale felt	0,4
7	15.14.14.10. Handlekraftig indsats	2,7
8	15.74.10.20. Fremrykningspuljen	19,0
9	15.75.21.45. Ansøgningspulje til midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse	1,8
10	15.75.26.40. Social indsats over for stofmisbrugere	6,0
11	15.75.44.10. Styrkelse af efterværnsindsatsen	0,9
12	16.21.03.10. Styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	4,4
13	16.21.05.10. Forebyggelsesindsatser i nærmiljøet	0,3
14	16.21.05.20. Børns trivsel i udsatte familier med overvægt eller andre sundhedsrisici	0,3
15	16.21.07.20. Tilskud til PS Landsforening	0,5
16	16.21.07.40. Tilskud til Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere	0,1
17	16.21.10.10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge	2,3
18	16.21.11.10. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte	2,8
19	16.21.12.10. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom	2,6
20	16.21.13.10. Forebyggende indsats for overvægtige børn og unge	0,9
21	16.21.13.20. Tilskud til Julemærkehjemmene	0,9
22	16.21.14.10. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide	0,7
23	16.21.31.10. Seksuel Sundhed	2,0
24	16.21.38.10. Styrket kvalitet i alkoholbehandlingen	1,0
25	16.21.58.10. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne	<0,1
26	16.21.64.10. Modelkommuneprojekt om unge og narko	0,2
27	16.51.10.20. Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien	11,3
28	16.51.10.40. Pulje til forsøg med "Den gode psykiatrisk afdeling"	1,9
29	16.51.14.10. "Lær at leve med" - program for angst og depression	0,4
30	16.51.15.10. Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang	0,6
31	16.51.15.20. Videnscenter for Oligofreni	1,6
32	16.51.26.10. Fremme af unges mentale sundhed	1,0
33	16.51.29.10. Sygehusenes varmtvandsbassiner	0,1
34	16.51.30.10. Pulje til hurtigere hjælp til børn og unge m. psykiske sygdomme	1,1
35	16.51.30.20. Pulje til styrkelse af den nære psykiatri	9,5
36	16.51.30.40. Pulje til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede	3,3
37	16.51.30.60. Pulje til flere sengepladser i psykiatrien	8,1
38	16.51.30.80. Behandling af personer med spiseforstyrrelser	2,0
39	16.51.40.20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede	0,9

40	16.51.75.30. Tilskud til udvidelse af kapaciteten i eksisterende funktioner	<0,1
41	16.51.77.10. Styrkelse af behandlingsindsatsen for personer, der har forsøgt selvmord	5,1
42	21.61.10.50. Alternative idrætsformer for børn og unge	4,5
	I alt	117,5

Anm.: Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 kr. Afrunding kan medføre, at tabellen ikke summer.

Bilag 1: Aftale om udmøntning af satspuljen på socialområdet for 2018-2021

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 10. november 2017 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2018 på børne- og socialområdet.

I hovedtræk er aftalens initiativer:

Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen til bekæmpelse af hjemløshed. Det er tragisk, når et menneske rammes af hjemløshed, og derfor skal flere personer, der lever i hjemløshed eller er i risiko herfor, have en indsats, der gør en forskel. Handlingsplanens formål er derfor at sikre en mere forebyggende og helhedsorienteret indsats på hjemløseområdet. Derfor har handlingsplanen fokus på at sikre, at de indsatser, vi ved virker, udbredes til større dele af landet. Samtidig er der stadig flere unge, der har særlige sociale problemer, men som går under den sociale radar i for lang tid og ender i hjemløshed. Antallet af unge i hjemløshed er steget markant, og derfor har handlingsplanen også fokus på en styrket forebyggelse af hjemløshed. Gruppen af hjemløse, der har levet i hjemløshed meget længe og boet på herberger og forsorgshjem i årevis, har komplekse problemer og er uden for fællesskabet. Derfor skal denne gruppe have en bedre og mere målrettet indsats end hidtil, og handlingsplanen har derfor også fokus på en lettere vej ud af hjemløshed. Satspuljepartierne er endvidere enige om at støtte brugerorganisationer for at styrke oplysningen og sikringen af de hjemløses rettigheder. Hver ansøgningspulje som led i initiativet udmøntes gennem én ansøgningsrunde. Der afsættes i alt 154,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn

Knap 12.000 børn og unge er anbragt uden for hjemmet bl.a. på grund af mistrivsel eller svære opvækstbetingelser. En stor del af dem er anbragt i plejefamilier. Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for et løft af plejefamilieområdet. Det skal sikre mere kvalitet i plejefamilieanbringelserne, så børnene får den indsats, de har brug for. Derfor indføres der nye plejefamilietyper, og der udvikles et koncept for godkendelsen af plejefamilier, der skal sikre en mere ensartet godkendelse på tværs af de fem socialtilsyn sammen med et nyt nationalt vidensbaseret grundkursus til plejefamilier. For at ruste plejefamilierne til den svære start og minimere risikoen for sammenbrud

intensiveres støtten til plejefamilier i begyndelsen af en anbringelse, og der udvikles et tæt støttet opstartsforløb for plejefamilier. Kommunerne vil fremadrettet være forpligtede til at tilbyde en plejefamilie et intensivt opstartsforløb, når det får et barn i pleje, og der indføres et krav om, at kommunerne skal have en særlig funktion, der skal stå for at give plejefamilier løbende supervision, råd, og vejledning, typisk en familieplejekonsulent. Der afsættes samtidig midler til en pulje, der skal fremme samarbejder mellem døgninstitutioner og plejefamilier med mere behandlingskrævende børn, samt en pulje, som organisationer, der tilbyder netværksskabende aktiviteter for anbragte børn og plejefamilier, kan søge. Aktiviteterne kan fx bestå i netværksgrupper, feriekolonier eller sommer-camps, hvor der er fokus på faglig læring og socialt samvær med andre anbragte børn. Derudover afskaffes kommunernes mulighed for selv at godkende en plejefamilie til et konkret barn, så alle professionelle plejefamilier fremadrettet er underlagt de samme krav til kvalitet. Der afsættes i alt 73,7 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Partierne er enige om at fortsætte drøftelserne af anbringelsesområdet i foråret. Drøftelserne skal bl.a. omhandle aflønning af plejefamilier (i respekt for arbejdsmarkedets parter), netværksplejefamilier, matchning, stabilitet og kontinuitet i anbringelsen og anbringelsessituationens betydning for barnets biologiske forældre, familie og øvrige netværk samt plejeforældre. Desuden ønsker partierne generelt at drøfte kvalitetsmodellen, der ligger til grund for godkendelsen af og tilsynet med de sociale døgntilbud mv., når evalueringen af Tilsynsreformen foreligger. Eventuel opfølgning på drøftelserne kan ske i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2019.

Strategi for et stærkere civilsamfund

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en strategi for et stærkere civilsamfund. Borgere uden for arbejdsfællesskabet er ikke frivillige i samme grad som øvrige borgere. Derfor skal initiativet være med til at bekæmpe ensomhed og fremme deltagelse i samfundets fællesskaber, så udsatte børn, voksne og ældre samt mennesker med handicap, som ikke er en del af arbejdsfællesskabet, i højere grad bliver en del af de frivillige fællesskaber som frivillige. Derudover skal initiativet bidrage til, at frivilligheden understøttes i alle egne af landet, og at flere aktører på tværs af forskellige sektorer samarbejder om at løse samfundets udfordringer med udgangspunkt i blandt andet Frivilligchartret og Task forcens anbefalinger. Initiativet indeholder bl.a. en ansøgningspulje til samarbejder mellem kommuner, frivillige foreninger og frivilligcentre der både skal bidrage til, at færre står uden for lokale fællesskaber samt at realisere flere lokale innovative sociale løsninger. Ansøgningspuljen udmøntes gennem to ansøgningsrunder i hhv. 2018 og 2020. Desuden bidrager initiativet til at styrke civilsamfundet i landdistrikterne, ligesom den lokale frivillige infrastruktur styrkes bl.a. i form af flere frivilligcentre og udbud af kurser til frivillige i hele landet. Endelig har strategien fokus på at understøtte mere viden om frivillige indsatser i form af bl.a. at følge udvikling og tendenser i den frivillige sociale indsats samt en undersøgelse, der skal bidrage til mere viden om inklusion i frivillige foreninger. Desuden foretages en analyse af, hvordan der kan sikres en statslig støttestruktur

og puljeadministration på det frivillige sociale område, der understøtter sektoren uden unødigt bureaukrati. Der afsættes i alt 96,6 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Bedre indsatser og styrket retssikkerhed til mennesker med handicap

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en række nye initiativer, der skal medvirke til bedre indsatser og styrket retssikkerhed for børn, unge og voksne med handicap.

- **Nye indsatser målrettet børn og unge med handicap**

Satspuljepartierne ønsker at forbedre forholdene for børn og unge med handicap og deres forældre. Børn og unge med handicap er mere udsatte for seksuelle overgreb end deres jævnaldrende, og der er behov for en særlig målrettet indsats på området. Derfor afsættes midler til en pulje til frivillige og private organisationer, som vil styrke børn og unge med handicap i at sætte grænser og håndtere konflikter for at forebygge seksuelle overgreb. Som opfølgning på afrapporteringen fra arbejdsgruppen til forenkling af hjælp til børn med handicap, som blev nedsat i forlængelse af beslutningsforslaget B 143, afsættes der desuden midler til, at en række kommuner kan høste erfaringer med én koordinerende sagsbehandler (én indgang) på børnehandicapområdet, som efterfølgende udbredes til inspiration og eventuelt implementering i alle landets kommuner. Der afsættes i alt 43,9 mio. kr. i perioden 2018-2021. Hermed har satspuljepartierne tilkendegivet, at der er fulgt op på betænkningen til B 143.

- **Handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet**

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet. Handlingsplanen skal være med til at styrke borgernes retssikkerhed, så man som borger i højere grad oplever at få den hjælp, man har krav på efter lovgivningen, uden at det skal være nødvendigt at klage til Ankestyrelsen. Handlingsplanen består af en udvidelse og udvikling af Task forcen på handicapområdet, så Task forcen gøres permanent og bl.a. kan gennemføre flere forløb i flere kommuner. Samtidig reserveres to længerevarende forløb pr. år til kommuner, hvor der vurderes at være så store udfordringer, at der er behov for at kunne igangsætte et målrettet Task force-forløb. Endvidere indgår videreudvikling og forankring af voksendredningsmetoden samt udvikling af en ny ydelse i VISO med tilbud om yderligere rådgivning på myndighedsniveau. Desuden indgår der opfølgning på danmarkskortet over omgørelsesprocenter, en styrket ankestatistik og fast track i Ankestyrelsen for behandlingen af klager over kommunernes nye afgørelser i hjemviste sager. Endelig afsættes der midler til bistand til borgere, der ikke selv er i stand til at klage, og til afholdelse af en retssikkerhedskonference, ligesom der indføres en pligt for kommunerne til at offentliggøre deres sagsbehandlingstider på kommunens hjemmeside. Der afsættes i alt 53,4 mio. kr. i perioden 2018-

2021. Hermed har satspuljepartierne tilkendegivet, at der er fulgt op på betænkningen til B 149.

- **Udvidet varslingsordning som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser**

Satspuljepartierne er enige om at udvide varslingsordningen som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser. Udvidelsen skal sikre, at borgere, der klager til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af de omfattede typer af hjælp, kan beholde hjælpen uændret i perioden for klagesagsbehandlingen. Det betyder i de tilfælde, hvor borgeren klager til Ankestyrelsen, at iværksættelse af kommunens afgørelse først påbegyndes, når varslingsperioden på 14 uger er udløbet. Hermed skal en borger med fx en BPA-ordning eller andre ordninger, jf. servicelovens § 3a, ikke opsig sine hjælpere i perioden. Der afsættes i alt 230,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

- **Individuel handicapkørsel for blinde og stærkt svagsynede**

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en udvidelse af den eksisterende ordning om individuel handicapkørsel, som i dag kun omfatter svært bevægelseshæmmede, således at den også kommer til at omfatte blinde og stærkt svagsynede. Ordningen indføres ved en lovændring, og der er således tale om varig finansiering. Der afsættes i alt 85,5 mio. kr. i perioden 2018-2021 og 33 mio. kr. årligt herefter (permanent). Herudover er satspuljepartierne som led i udvidelsen af ordningen enige om at omprioritere 30,0 mio. kr., der blev afsat til Transportordning for blinde og svagsynede med aftalen om satspuljen for 2017-2020.

- **Forhøjelse af Handicappuljen**

Satspuljepartierne er enige om at forhøje Handicappuljen i perioden 2018-2021 til støtte til aktiviteter i form af koloniophold, familieferier i ind- og udland samt kursusvirksomhed for handicappede børn og unge samt deres søskende og forældre. Der afsættes i alt 17,2 mio. kr. i perioden 2018-2021 til initiativet og herefter 4,3 mio. kr. årligt permanent.

Socialt frikort

Satspuljepartierne er enige om, at et socialt frikort skal give de mest udsatte borgere i samfundet bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage samt opleve værdi i hverdagen. Frikortet giver udsatte borgere, der er langt fra arbejdsmarkedet, mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt ved at arbejde for virksomheder. Med frikortet kan udsatte borgere arbejde i det lokale erhvervsliv fx i småjobs og på den måde være en del af arbejdsfællesskabet uden at skulle betale skat eller få fradrag i sociale ydelser. Hensigten er desuden, at det sociale frikort skal tilskynde virksomheder til at tage et socialt ansvar ved at engagere udsatte borgere. Der afsættes i alt 45,0 mio. kr. i perioden 2018-2020.

Den Sociale Investeringsfond

På de større velfærdsområder er der behov for at blive bedre til at sætte tidligere og mere forebyggende ind. Udfordringen med forebyggelse er, at der indledningsvis både skal rådes bod på de sociale begivenheder, der nåede at vokse sig for store og alvorlige, og samtidigt skal man finansiere den forebyggelse, som er blevet efterspurgt bredt i samfundet i flere generationer. Derfor er der behov for at skabe rammer for nye partnerskaber mellem den offentlige, den private og den frivillige sektor ved at tiltrække ny kapital til investeringer i nye, helhedsorienterede sociale investeringsprogrammer.

Dette arbejde skal tage udgangspunkt i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM), som giver kommunerne et bedre grundlag for at vurdere, om det kan betale sig at anvende sociale investeringsprogrammer.

Satsuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til at etablere Den Sociale Investeringsfond. Fonden skal bl.a. bidrage til at udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser i samspil mellem den offentlige, private og frivillige sektor, samt tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større velfærdsområder.

Fonden har to overordnede formål:

1. Investere i udbredelsen af veldokumenterede indsatser på de større velfærdsområder. Et krav for fondens investeringer i sociale investeringsprogrammer er, at der er en veldokumenteret "business case" for den pågældende indsats. Der afsættes i alt 30,0 mio. kr. til denne del af fonden. Samtidig åbnes der op for, at pensionsselskaber kan indskyde midler i fonden, der kan investeres sammen med de afsatte midler.
2. Udvikle og modne minimum tre nye indsatser på de større velfærdsområder til sociale investeringsprogrammer. Udviklingen af indsatserne kan finde sted sammen med eksempelvis almennyttige fonde, kommuner, regioner og civilsamfundsorganisationer. Indsatserne kan enten finansieres af Den Sociale Investeringsfond, almennyttige fonde eller en kombination af midler fra Den Sociale Investeringsfond og almennyttige fonde. Der er dog afgørende, at alle de politisk prioriterede indsatser finansieres, således at det undgås, at indsatser ikke bliver finansieret pga. manglende interesse fra investorer. Der afsættes i alt 18,0 mio. kr. til denne del af fonden.

De igangsatte indsatser må ikke bryde med borgernes retssikkerhed.

Der afsættes i alt 50,0 mio. kr. i 2018. Fonden vedtages ved lov i Folketinget. Fonden er ikke forligsbundet. Aftalepartierne beslutter årligt i forbindelse med FL-forhandlingerne, hvilke temaer fonden skal arbejde med det kommende år, såfremt der er frie midler i fonden, der ikke er bundet op på igangsatte projekter.

Der afdækkes frem mod 1. januar 2018, hvorvidt der er eventuelle udfordringer ved at etablere Den Sociale Investeringsfond. I tilfælde af at det ikke er muligt at etablere fonden, pba. udfordringer af eksempelvis juridisk karakter, tilbageføres de afsatte midler til satspuljen.

Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistriksel og overgreb

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en Børnerettighedspakke, der skal forebygge børn i mistriksel og i risiko for overgreb. Der afsættes bl.a. midler til at permanentgøre den udvidede åbningstid hos BørneTelefonen, ligesom det sikres, at børn får et bedre kendskab til deres rettigheder. Endvidere iværksættes der et initiativ til at styrke indsatsen i forhold til underretninger i dagtilbud og sundhedspleje. Endelig afsættes der midler til at sikre en bedre inddragelse af børn i deres egne sager, så børn høres og tages alvorligt. Der afsættes i alt 24,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Vold i parforhold, hvor der er børn i hjemmet, er skadeligt for børnene. Satspuljepartierne er derfor enige om, at der i foråret tages en drøftelse mellem hhv. børne- og socialministeren og justitsministeren og de relevante folketingsudvalg herom.

Ramme til initiativer, der kan fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen i forhold til at øge tryghed, trivsel og lige muligheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interkønnede (LGBTI). LGBTI-personer med etnisk minoritetsbaggrund er særligt udsatte. Partierne er enige om at afsætte en ramme til initiativer på LGBTI-området på 25,0 mio. kr. i perioden 2018-2021. Initiativerne vil indgå i en samlet handlingsplan. Partierne er desuden enige om, at eventuelle yderligere initiativer på LGBTI-området, herunder fx i forhold til sundhed, trivsel og andre udfordringer blandt gruppen, vil kunne drøftes i forbindelse med satspulje for 2019. Udmøntningen af rammen aftales efterfølgende mellem satspuljekredsen og ministeren for ligestilling.

Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en ny handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel med henblik på at skabe kontinuitet og tryghed om indsatsen. Menneskehandel er en grov krænkelse af den enkeltes fundamentale ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Den nye handlingsplan bygger videre på erfaringerne fra de tidligere handlingsplaner og sætter bl.a. fokus på, at indsatsen er fleksibel og tilpasset det enkelte offers behov, og at de relevante aktører er parate til at møde nye udviklingstendenser og udnyttelsesformer, samt at de aktører fx gadeplansmedarbejdere, herberger, sundhedsklinikker og udlejere, der allerede har eller kan komme i kontakt til målgruppen, kender tegn og signaler på menneskehandel og dermed kan bidrage til at forebygge menneskehandel og indgå i det opsøgende arbejde.

Handlingsplanen er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser på området. Der afsættes i alt 63,0 mio. kr. i perioden 2019-2021.

Støtte til julehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til julehjælp i 2018. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som landsdækkende frivillige foreninger kan søge i forbindelse med uddeling af julehjælp til økonomisk klemte og socialt udsatte familier med børn. Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i 2018.

Støtte til sommerferiehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til sommerferiehjælp i 2018. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som kan søges af frivillige foreninger og almennyttige boligforeninger, der giver udsatte familier med hjemmeboende børn mulighed for et ferieophold med opfølgende sociale aktiviteter. Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. i 2018.

Videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)

Der afsættes midler til videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM). Initiativet skal fremme investeringstankegangen på socialområdet, ved at modellen forankres bredt og opleves som nyttig og anvendelig af modellens brugere. Det skal dels ske gennem en videreudvikling af SØM, bl.a. ved at opdatere og udvide modellens vidensdatabase samt indarbejde og opsamle viden og erfaringer fra konkrete projekter, dels ved at udbrede og implementere SØM blandt modellens forskellige brugere i kommuner mv. Initiativet bygger videre på de eksisterende aktiviteter vedr. SØM og skal samlet set bidrage til at forbedre indholdet i og anvendeligheden af modellen samt understøtte en systematisk anvendelse af SØM. Der afsættes i alt 10,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Forebyggelse af gråzoneprostitution

Satspuljepartierne er enige om behovet for at forebygge, at unge etablerer prostitutionslignende relationer (gråzoneprostitution), samt at unge starter i egentlig prostitution. Med initiativet etableres en ansøgningspulje, som relevante organisationer på ungeområdet og organisationer med viden om unge i prostitutionslignende relationer kan søge med henblik på at forebygge gråzoneprostitution. Ansøgningspuljen som led i initiativet udmøntes gennem én ansøgningsrunde i 2019. Der afsættes i alt 10,0 mio. kr. til en ansøgningspulje i perioden 2019-2021.

Indsatser ift. komplekse sager, konflikthåndtering og støtte af børn inden for ét samlet familieretligt system

Aftaleparterne er enige om at afsætte 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem fra satspuljen for 2018 til finansiering af et nyt familieretligt system. Forhandlingerne om et nyt familieretligt system ventes dog først afsluttet efter indgåelse af en samlet aftale om udmøntning af satspuljen for 2018. Aftaleparterne er derfor enige om, at de resterende udgifter til en aftale om et nyt familieretligt system – i dette ekstraordinære tilfælde – kan forudsættes finansieret ved forhandlingerne

om satspuljen for 2019, såfremt partierne er enige herom i forbindelse med udmøntning af satspuljen for 2019. Hvis partierne ikke bliver enige om en aftale på det familieretlige område, vil de 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem blive udmøntet i forbindelse med satspuljen for 2019 efter almindelig praksis.

Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2018 til en udviklingspulje, der støtter nye indsatser på socialområdet. Indsatserne udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper. Målgruppen for forslaget omfatter sårbare og udsatte børn og unge.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til følgende eksisterende indsatser:

- **BrugerForeningen for Aktive Stofbrugere**
Der afsættes i alt 4,8 mio. kr. i perioden 2018-2021.
- **Tilgængelighedsrådgivning ved Statens Byggeforskningsinstitut (SBI)**
Der afsættes i alt 14,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 3,5 mio. årligt permanent.
- **Baglandet Vejle**
Der afsættes i alt 6,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 1,5 mio. kr. årligt permanent.
- **Peer-Netværket Danmark**
Der afsættes i alt 3,8 mio. kr. i perioden 2018-2020.
- **Bedre Psykiatri**
Der afsættes i alt 9,6 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 2,4 mio. kr. årligt permanent.
- **Fundamentet**
Der afsættes 1,2 mio. kr. i 2019.
- **Krisecenter for mænd i Fredericia**
Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2019.
- **Folkehøgskolernes Forening i Danmark (FFD)**
Der afsættes 8,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 2,0 mio. kr. årligt permanent.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Satspuljepartierne er desuden enige om i foråret 2018 at drøfte, hvordan der via en konkret model kan følges op på driftstilskud fra satspuljen til organisationer på det sociale område med henblik på, at sikre at pengene bliver anvendt bedst muligt.

Bilag 2: Aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2018-2021

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 496,6 mio. kr. i aftaleperioden 2018-2021. Hertil kommer 5 mio. kr. fra en tidligere satspuljeaftale således, at der i alt udmøntes 501,6 mio. kr. til følgende overordnede indsatsområder:

- En styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser
- En styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser

1. En styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser

Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

Flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Derfor er der behov for en styrket tidlig indsats til børn og unge med mistro og tegn på en psykisk lidelse såsom lette tilfælde af spiseforstyrrelser, angst, depression og selvskadende adfærd mv.

Samtidig kan børn og unge have vanskeligt ved at få den rette hjælp i samspillet mellem den regionale psykiatri og de kommunale indsatser. En styrket tidlig indsats skal understøtte, at børn og unge udredes og behandles på den mindst muligt indgribende måde uden for psykiatrien. Den nære indsats skal sikre, at børn og unge samt deres familier bevarer tilknytningen til hverdagslivet med skole, uddannelse og arbejde, og der sættes tidligt ind med indsatser.

Dette initiativ skal også ses i relation til initiativ 1.5, hvor satspuljepartierne styrker behandlingskapaciteten og screeningsredskaber til personer med spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til afprøvning af modeller for fremskudt regional psykiatri, som skal styrke den tidlige indsats for børn og unge med psykiske lidelser eller tegn på en psykisk lidelse, selvskadende adfærd eller lignende, som vil have gavn af at blive udredt og behandlet tæt på deres nærmiljø og uden for psykiatrien. Der er ikke en central fastlagt øvre aldersgrænse for målgruppen, som i stedet skal vurderes af de deltagende parter. Satspuljepartierne lægger vægt på, at den fremskudte funktion også omfatter unge ud over teenageårene. Dette er for at undgå, at gruppen oplever for mange

skift i deres indsatser fx i overgangen mellem børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien.

Indsatserne skal tage udgangspunkt i evidensbaserede behandlingsformer som fx dialektisk adfærds terapi (DAT), familierapi, mindfulness, støtte til egenmestring mv. Indsatsen skal varetages af medarbejdere fra den regionale børne- og ungepsykiatri og de kommunale indsatser og eventuelt ved geografisk integration af indsatserne. Det kan fx være kommunale medarbejdere tilknyttet de sociale indsatser, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) eller lignende funktioner.

Samarbejdet mellem regioner og kommuner skal bidrage til en mere helhedsorienteret indsats med involvering af relevante parter for eksempel skole, PPR, forældre, socialforvaltning mv. Der kan desuden samarbejdes med eksisterende kommunale og frivillige tilbud såsom Headspace, Lær at tackle mv. Det bemærkes, at blandt andet Headspace også er målrettet unge over 18 år og deres mistrivsel. De regionale modeller kan bygge videre på erfaringer fra de tværfaglige udgående teams i børne- og ungdomspsykiatrien og andre lignende indsatser. Puljen kan søges af regioner i samarbejde med kommuner, så midlerne anvendes både i regionalt og kommunalt regi.

Indsatsen skal evalueres. Evalueringen af projektet tilrettelægges således, at regioner og kommuner kan videreføre gode erfaringer fra projekterne fra 2022.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 213,6 mio. kr. til en pulje til afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien. Der afsættes herudover 1,0 mio. kr. til at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering i 2018-2021. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,8 mio. kr. i 2018, 0,7 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 samt 0,8 mio. kr. 2021 til administration *jf. punkt 3.*

Tabel 1

Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien	58,0	41,9	51,1	62,6	-
Evaluering	0,3	0,2	0,2	0,3	-

Uddannelse i stress-fri hverdag for børn og unge

Børn og unge er en afgørende ressource i samfundet. Men alt for mange oplever en hverdag med stress, angst og depression, blandt andet fordi samfundet i dag præsenterer børn og unge for mange informationer. Det er ikke alle vilkår, der kan ændres. Derfor er det vigtigt at give børn og unge den nødvendige ballast og

de rette redskaber til at kunne mestre udfordringer med stress og mistrivsel. Flere skal opleve en stressfri hverdag.

En ny undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed om mental sundhed blandt unge viser, at 9-10 pct. af de unge piger på ungdomsuddannelserne føler en meget lav grad af livstilfredshed og har forskellige psykiske symptomer på ugentlig basis. Mange føler sig ensomme, har lavt selvværd og føler sig dagligt stresset.

Der er udviklet stressreduktionskurser med positive resultater for voksne med stress fx Mindfulness-Baseret Stress Reduktion. I dag er stressreduktionskurserne ikke i samme omfang afprøvet og udbredt i forhold til børn og unge. De fagprofessionelle, der til hverdag er i kontakt med børn og unge, har muligheden for at udvikle og styrke børn og unges ballast, robusthed og mentale sundhed.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til uddannelse af fagprofessionelle, som arbejder med børn og unge i alderen 11-18 år, til at anvende Mindfulness-Baseret Stress Reduktion til denne aldersgruppe.

Uddannelsen af de fagprofessionelle skal skabe trivsel og stress-frie hverdage for børn og unge og bidrage til, at børn og unge styrker opmærksomheden, opnår større balance og overblik samt bedre evne til at prioritere nærvær i hverdagen.

Uddannelsen i Mindfulness-Baseret Stress Reduktion forankres hos Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet. Det forudsættes, at uddannelsen tager hensyn til at sikre en geografisk fordeling af fagprofessionelle. De fagprofessionelles videre brug af Mindfulness-Baseret Stress Reduktion skal superviseres af Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, fx gennem en række supervisionsdage. Derudover er det et optagelseskriterium, at kommunerne forpligter sig til at sikre den videre forankring og implementering af de fagprofessionelles uddannelse, bl.a. i form af medfinansiering og frikøb af medarbejdere under uddannelse. Det skal sikre, at kompetencerne omsættes til praksisnære indsatser, der styrker børn og unges trivsel og mestring af stress. Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, gives særskilte administrationsmidler til at følge kommunernes praksisnære forankring af uddannelsen. Der afsættes desuden midler til en ekstern evaluering.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 12,5 mio. kr. til uddannelse af fagprofessionelle i Mindfulness-Baseret Stress Reduktion hos Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, svarende til uddannelse af ca. 250-260 fagprofessionelle i hele perioden. Der afsættes heraf 0,1 mio. kr. årligt til Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, til administration af kommunernes praksisnære forankring. Herudover afsættes 0,5 mio. kr. til evaluering i 2020.

Tabel 2
Uddannelse i stress-fri hverdag for børn og unge

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Uddannelse af fagprofessionelle i Mindfulness-Baseret Stress Reduktion forankres hos Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet	3,4	3,0	3,2	2,9	-
Evaluering	-	-	0,5	-	-

Forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge ml. 18-20 år med depression og angst

Mistrivsel og mentale problemstillinger fylder i stigende grad hos unge, og det kan føre til psykiske helbredsproblemer i form af bl.a. let til moderat depression og angst. Angst og depressive symptomer er blandt de mest almindelige psykiske helbredsproblemer hos unge.

Unge mellem 18-20 år gennemgår store forandringer i livet. Mange flytter hjemmefra og overgår fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse. Samtidigt er det ofte i disse år, de unge flytter hjemmefra og i højere grad skal stå på egne ben. Sådanne overgange kan medføre en risiko for, at de unge kan blive tabt mellem forskellige systemer. Derfor er det vigtigt, at der er et landsdækkende tilbud til målgruppen.

I dag gives der 60 pct. tilskud til psykologbehandling af let til moderat depression og angst for bl.a. unge mellem 18-20 år. Denne aldersgruppe har typisk et lavt rådighedsbeløb, fordi de for eksempel er under uddannelse eller kun kortvarigt har arbejdsmarkedstilknytning. Derfor er det aftalt i en forsøgsperiode at fjerne den nuværende egenbetaling på 40 pct. til psykologbehandling af let til moderat depression eller angst for 18-20 årige.

Aftaleparterne er forpligtede på om nødvendigt at tilvejebringe supplerende finansiering i satskredsen, hvis det viser sig, at udgifterne til ordningen bliver højere.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 15,1 mio. kr. til en forsøgsordning til vederlagsfri psykologbehandling af let til moderat depression og let til moderat angst af unge mellem 18-20 år. Midlerne forudsættes overført til regionerne via bloktilskuddet. Herudover afsættes der 0,6 mio. kr. til evaluering af forsøgsordningen, herunder vurdering af de økonomiske effekter af ordningen.

Tabel 3**Forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge ml. 18-20 år med depression og angst**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Forsøgsordning til vederlagsfri psykologbehandling af angst og depression til unge ml.	2,2	4,3	4,3	4,3	-
Evaluering	0,2	0,4	-	-	-

Fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang

I 2014 blev et bredt flertal i Folketinget (S, RV, SF, V og K) enige om en målsætning om at nedbringe brugen af tvang i psykiatrien frem mod 2020. De seneste opfølgningstal fra 2016 viser en bekymrende udvikling i særligt enkelte regioner. Der er sket en stigning i antallet af børn og unge udsat for tvang, og der ses en uønsket substitutionseffekt mellem tvangsformer. Der er behov for at styrke indsatsen på området for at realisere 2020-målsætningen.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til samarbejde mellem regioner og kommuner i tværsektorielle teams, der skal forebygge sværere tilbagefald og indlæggelser, hvor der anvendes tvang. De tværsektorielle teams skal sikre en tidlig indsats og medvirke til at mindske unødvendige genindlæggelser. Det kan være indlæggelser med tvang eller konfliktfyldte indlæggelser, hvor tvang anvendes for at dæmpe urolige patienter, der er udadreagende i forbindelse med deres indlæggelse. Puljen kan søges af regioner i samarbejde med kommuner og svarer til, at der kan etableres tværsektorielle teams i ca. 2-3 regioner.

De tværsektorielle teams skal både være målrettet indsatser i børne- og ungepsykiatrien, voksenpsykiatrien samt mennesker med misbrugsproblemer og skal således understøtte tvangsnedbringelsen for en bred målgruppe.

Sundhedsstyrelsen skal forud for udmøntningen af puljen til de tværsektorielle teams udarbejde anbefalinger til en model for udbredelse i alle regioner. Anbefalingerne skal tage udgangspunkt i allerede kendte evidensbaserede metoder og erfaringer og baseres på bl.a. erfaringerne fra de udgående teams fra Region Hovedstaden, OPUS samt andre relevante udgående funktioner, men med et målrettet fokus på tvangsnedbringelse. Erfaringerne fra de brugerstyrede senge kan i relevant omfang også indgå i anbefalingerne. Anbefalingerne kan både omfatte mulig intervention, opgaver og ansvar for teamet samt konkrete målgrupper, organisering, videndeling og bemanning mv.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 23,5 mio. kr. til pulje til fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang, som kan ansøges af regioner i samarbejde med kommuner. Der afsættes herudover 0,5 mio. kr. (løn) i 2018 til Sundhedsstyrelsens udvikling af en model for udbredelse

af de tværsektorielle teams til alle regioner. Der afsættes derudover 1,0 mio. kr. i 2018-2021 til, at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering. Der afsættes herudover 0,3 mio. kr. til Sundhedsstyrelsen i 2018, 0,1 mio. kr. årligt i 2019-2020 samt 0,2 mio. kr. i 2021 til administration, *jf. punkt 3.*

Tabel 4
Fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang	5,1	5,9	6,4	6,1	-
Sundhedsstyrelsens udvikling af model for udbredelse	0,5	-	-	-	-
Evaluering	0,4	0,1	0,1	0,4	-

Styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade

Siden 2006 er antallet af personer registreret med spiseforstyrrelser steget. Samtidig opleves det, at antallet af især unge med selvskadende adfærd er stigende. Der er fortsat behov for at sikre tilstrækkelig viden om indsatser og konkrete tilbud til denne patientgruppe, både i og uden for psykiatrien.

Den fremskudte regionale funktion, jf. initiativ 1.1 er målrettet tidlige indsatser over for en bred gruppe af diagnoser. Der er et særligt behov for en styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet Nationale Kliniske Retningslinjer (NKR) for både behandlingen af mennesker med moderat og svær bulimi samt mennesker med anorexia nervosa (anoreksi). Der er derimod ikke samme grad af viden om effektive indsatser målrettet mennesker med selvskade, da selvskade som oftest er koblet med andre psykiske problemer såsom spiseforstyrrelser eller borderline personlighedsforstyrrelser.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til en styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelse og selvskade, herunder etablering af tilbud til patienter med anoreksi, bulimi og selvskadende adfærd. Indsatsen skal sikre en specialiseret rådgivning, som mangler i dag, samt rettidig hjælp og specialiseret behandling.

Midlerne skal for det første anvendes til en erfaringsopsamling over effektive indsatser målrettet mennesker med selvskade. Opsamlingen skal både dække erfaringer fra regioner, kommuner, private aktører og i relevant omfang erfaringer fra udlandet, herunder i særlig grad erfaringerne fra Sverige.

For det andet skal midlerne anvendes til én pulje målrettet kommuner, regioner og private aktører med følgende fokus:

- Udvidelse af kapaciteten af tilbud til behandling af personer med spiseforstyrrelser og selvskade i den regionale psykiatri og private behandlingstilbud. Kvalitetsudvikling af eksisterende behandlingstilbud fx gennem opkvalificering af personalet i forhold til at bruge evidensbaserede metoder i behandlingen fx familierapi eller DAT (dialektisk adfærdsterapi).
- Afprøvning af screeningsredskaber og andre indsatser til tidlig opsporing af spiseforstyrrelser og selvskade generelt set i kommunalt regi og i almen praksis.

Projekterne skal bygge videre på erfaringerne fra aftale om satspuljen på sundhedsområdet 2012-2015 og aftalen om satspulje for sundhedsområdet for 2014-2017, hvor der bl.a. blev afsat midler til, at Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade (LMS) udviklede et kommunalt screeningsredskab målrettet spiseforstyrrelse. Indsatsen skal desuden ses i lyset af de forløbsprogrammer fra aftale om satspuljen på sundheds- og ældreområdet for 2017-2020, som Sundhedsstyrelsen i samarbejde med relevante parter udvikler, og som skal implementeres i regioner og kommuner i løbet af 2018-2020.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 50,5 mio. kr. til en pulje målrettet kommuner, regioner og private aktører. De 40 mio. kr. går til at udvide behandlingskapaciteten i den regionale psykiatri og i private behandlingstilbud, og 10,5 mio. kr. til afprøvning af screeningsredskaber og andre indsatser til tidlig opsporing. Herudover afsættes 1,5 mio. kr. i 2018 til, at der i regi af Sundhedsstyrelsen udarbejdes en opsamling over gode metoder og viden om effektive indsatser. Der afsættes desuden 1 mio. kr. i 2018-2021 til, at der i regi af Sundhedsstyrelsen gennemføres en ekstern evaluering. Til Sundhedsstyrelsen afsættes herudover 0,3 mio. kr. årligt i 2018, 0,2 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 samt 0,3 mio. kr. i 2021 til administration, *jf. punkt 3.*

Tabel 5
Styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Opsamling af gode metoder og viden om effektive indsatser	1,5	-	-	-	-
Delpulje til behandlingskapacitet	10,0	10,0	10,0	10,0	-
Delpulje til afprøvning af screeningsredskaber og andre indsatser	1,8	3,0	3,0	2,7	-
Evaluering	0,4	0,1	0,1	0,4	-

Undersøgelse af erfaringerne med og alternativer til babyluger

For at forebygge forekomsten af hittebørn i Danmark er satspuljepartierne enige om, at der gennemføres en ekstern analyse af de internationale erfaringer på

området. Analysen skal dels se på erfaringerne fra de lande, som har babyluger i dag, dels se på mulige alternativer til babyluger, herunder øget forebyggelse og oplysning samt erfaringer med anonym svangreomsorg og fødselshjælp. Analysen skal derudover se på betydning af tilgængelighed – både i forhold til babyluger og alternative tilbud. Analysen skal ligeledes belyse forskellen på private og offentlige tilbud særligt i forhold til juridiske problemstillinger. Analysen skal således både forholde sig til erfaringer i lande med og uden babyluger fx Norge, Sverige, UK, Tyskland og Holland.

Samtidig bedes Etisk Råd om at vurdere de etiske problemstillinger ved babyluger.

På den baggrund afsættes der 0,5 mio. kr. til departementet i 2018 til udarbejdelse af en ekstern analyse af internationale erfaringer, der skal være færdig medio 2018.

Tabel 6
Undersøgelse af erfaringerne med og alternativer til babyluger

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Undersøgelse af erfaringerne med og alternativer til babyluger	0,5	-	-	-	-

Opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020:

Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud

Med delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud blev det besluttet at etablere 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger til mennesker med svær psykisk sygdom og potentiel farlig samt udadreagerende adfærd.

De efterfølgende politiske forhandlinger om de nærmere rammer for de nye særlige pladser ændrede dog væsentligt på udgangspunktet for pladserne i forhold til delaftalen for 2017-2020, hvilket medførte merudgifter til driften af de særlige pladser. Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte yderligere midler til driften af de 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger med henblik på, at pladserne oprettes primo 2018 som forudsat i delaftalen.

De yderligere midler skal blandt andet ses i lyset af et øget kvalitetsløft på de særlige pladser, som følger af det endelige lovforslag. Kvalitetsløftet afspejles dels i en yderligere normering i forhold til sundhedsfagligt personale og en generel yderligere normering til blandt andet styrket konflikthåndtering og bedre sikkerhed på de nye afdelinger.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 73,2 mio. kr. og 18,3 årligt fra 2022 og frem til oprettelsen af de særlige pladser på psykiatrisk afdeling

i regionerne som opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud.

Tabel 7

Opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3

Social ulighed i sundhed blandt børn og unge – Fra viden til handling

De første leveår har stor betydning for barnets mentale og fysiske sundhed i fremtiden, og allerede her starter den sociale ulighed i sundhed. For nogle starter uligheden allerede inden, barnet er født. Gravide kvinder fra lav social klasse har større risiko for at dø for tidligt, de er hyppigere rygere, de er mindre tilbøjelige til at amme deres børn, og de har ofte en række belastende udfordringer, der kan forringe mulighederne for nærvær og omsorg.

At sætte ind mod sundhedsudfordringer så tidligt som muligt kræver viden om effektive metoder til forebyggelse. Denne viden skal indsamles systematisk og vurderes i forhold til de konkrete handlingsanvisninger, den kan give anledning til.

Derfor iværksættes et projekt til at indsamle viden og formulere handlingsanvisninger, der kan bidrage til at målrette indsatserne på fem væsentlige områder: Sårbare gravide, udvikling i de første leveår, børns og unges mentale helbred, overvægt og inaktivitet blandt børn og unge samt unges brug af rusmidler.

Projektet udføres af Vidensråd for Forebyggelse, der har stor ekspertise og overblik over viden på forebyggelsesområdet. Det skal gennemføres i tæt samspil med relevante aktører, der arbejder med gravide og børns fysiske og mentale sundhed. Indsamlingen og formidlingen af viden skal endvidere koordineres med Sundhedsstyrelsens arbejde på forebyggelsesområdet.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2019 i alt 2,5 mio. kr. til Vidensråd for Forebyggelse til gennemførelse af litteraturstudier, udvikling af handlingsanvisninger og samarbejde med relevante aktører.

Tabel 8
Social ulighed i sundhed blandt børn og unge – Fra viden til handling

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Social ulighed i sundhed blandt børn og unge – fra viden til handling	2,0	0,5	-	-	-

Psykologordningen til depression og angst

En del af finansieringen (60 mio. kr. årligt) af psykologordningen vedrørende depression og angst udløber ved udgangen af 2018. Udløbet vedrører tilskud til bestemte aldersgrupper - nærmere bestemt personer, der lider af let til moderat depression, over 37 år, og personer, der lider af let til moderat angst, fra 29 år til og med 38 år.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at tage den samlede psykologordning op i forbindelse med næste års satspuljeforhandlinger og samtidigt samle op på andre initiativer med psykologbehandling herunder den internetbaserede psykologbehandling, som regionerne udbyder.

2. En styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser

Mere viden om multisygdom

Mange danskere lever med mere end én kronisk sygdom – også kaldet multisygdom. Den optimale behandling og rehabilitering til mennesker med flere samtidige sygdomme stiller nye krav til den faglige og organisatoriske tilrettelæggelse af forløbene.

Der er gjort konkrete danske og udenlandske erfaringer med at afprøve og skabe individuelle tilrettelagte og sammenhængende forløb, som aktivt tager udgangspunkt i den enkeltes behov, ressourcer og mål. Der er dog behov for at opbygge endnu mere viden om den rette indsats til mennesker med multisygdom.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at samle den eksisterende viden med henblik på at give anbefalinger for virksomme modeller for tilrettelæggelse af forløb til mennesker med multisygdom, der kan udrulles direkte og anbefalinger for områder, hvor der er behov for, at ny viden opbygges.

På baggrund af anbefalingerne ydes der rådgivning i forbindelse med igangsættelse af konkrete, nye projekter, der skaber viden om den rette indsats til mennesker med multisygdom.

På den baggrund afsættes der 3 mio. kr. (løn) til Sundhedsstyrelsen i perioden 2018-2019 til at samle eksisterende erfaringer med at tilbyde sammenhængende

forløb til mennesker med multisygdom. På baggrund af vidensopsamlingen udarbejdes der anbefalinger til tilrettelæggelse af forløb for multisyge, samt anbefalinger til områder, hvor der er behov for, at ny viden opbygges.

Tabel 9
Mere viden om multisygdom

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Mere viden om multisygdom	2,0	1,0	-	-	-

Udvidelse af godtgørelsesordningen for andenhånds-eksponerede asbestofre

Med Aftale om satspuljeaftalen for sundheds- og ældreområdet 2016-2019 blev der afsat 10 mio. kr. i 2016 til erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre. Fra den 1. januar 2016 har det således været muligt at ansøge om godtgørelse, hvis man som ægtefælle/samlever, tidligere ægtefælle/samlever eller forældre til en person, der har været direkte erhvervmæssigt udsat for asbestfibre, har været indirekte udsat for asbestfibre og som følge heraf udviklet kræft i lungehinderne.

Der har siden godtgørelsesordningens indførelse vist sig tilfælde, hvor også børn af samt søskende til personer, der har været direkte erhvervmæssigt eksponeret for asbestfibre, har udviklet lungehindekræft, som følge af indirekte eksponering for asbestfibre. Endvidere kan asbestudløst kræft ikke alene findes i lungehinderne, men også i bughinder og testikelhinder.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til at udvide den eksisterende godtgørelsesordning, således at målgruppen omfatter alle andenhånds-eksponerede personer, der er eller har været i samme husstand som personer, der har været direkte erhvervmæssigt eksponeret for asbestfibre, og således at ordningen udover asbestudløst lungehindekræft også omfatter asbestudløst kræft i bug- eller testikelhinde.

På den baggrund afsættes der 3,6 mio. kr. i perioden 2018-2021 til udvidelse af godtgørelsesordningen for andenhånds-eksponerede asbestofre og 0,9 mio. kr. årligt i 2022-2025, inkl. de udgifter, der er forbundet med Styrelsen for Patientsikkerheds behandling af godtgørelsesansøgninger.

Tabel 10**Udvidelse af godtgørelsesordningen for andenhånds-eksponerede asbestofre**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Udvidelse af godtgørelsesordning for andenhånds-eksponerede asbestofre	0,9	0,9	0,9	0,9	-

Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter – etablering af system for indberetning af tvang og klagesystem

En del patienter med en varigt nedsat psykisk funktionsevne, fx mentalt retarderede og mennesker med demens, modtager ikke den somatiske behandling, som de ud fra en sundhedsfaglig vurdering har behov for. Det kan skyldes, at de som følge af deres mentale tilstand ikke er i stand til at forholde sig til deres behandlingsbehov og derfor afviser at modtage behandling.

Med henblik på at sikre, at varigt inhabile somatiske patienter modtager den rette sundhedsfaglige behandling bliver det med vedtagelse af lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile tilladt at tvangsbehandle varigt inhabile somatiske patienter per 1. januar 2018. Med loven etableres samtidig en række mekanismer, der skal sikre patienternes retssikkerhed. Disse mekanismer indebærer merudgifter.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til etablering af et system for indberetning af tvang samt et klagesystem over anvendelse af tvang over for varigt inhabile somatiske patienter.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 68,7 mio. kr. og 16,8 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til etablering af et system for indberetning af tvang samt et klagesystem over anvendelse af tvang over for varigt inhabile. Af de afsatte midler i 2018 medgår 1,6 mio. kr., heraf 0,4 mio. kr. til løn, til etablering af en indberetningsløsning i regi af Sundhedsdatastyrelsen. Endvidere medgår fra 2018 og frem 0,5 mio. kr., heraf 0,4 mio. kr. til løn, til Sundhedsdatastyrelsen til drift af systemet. De øvrige midler forudsættes overført til kommuner og regioner via bloktilskuddet til klagesagsbehandlingen og indberetning.

Tabel 11**Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter – etablering af system for indberetning af tvang og klagesystem**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter	18,3	16,8	16,8	16,8	16,8

Pulje til patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid

Patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid lever på ulykkeligvis med alvorlige konsekvenser af skaderne. Der er behov for at anerkende og have forståelse for de berørte patienter. Der er tale om patienter, som har haft negativ påvirkning igennem hele deres liv. Derfor er der behov for støtte til at lette hverdagen for de ramte.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til danske nulevende patienter, der har skader som følge af brugen af Thalidomid. Skaderne skal være diagnosticeret og forårsaget af Thalidomid. Der ses bort fra andre erstatningsudbetalinger til de pågældende patienter. Hertil kommer, at udbetaling af midler fra puljen ikke medregnes i modtagerens personlige indkomst eller fradrages i evt. ydelser efter sociallovgivningen.

På den baggrund afsættes der 1,5 mio. kr. i 2019 til en pulje til patienter med skader som følge af brugen af lægemidlet Thalidomid inkl. de udgifter, der er forbundet med Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering af ansøgningerne.

Tabel 12

Pulje til patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid	-	1,5	-	-	-

Fodterapi til patienter med svær psoriasisgigt

Psoriasisgigt er en gigtlidelse, der opstår på grund af en betændelsestilstand i et eller flere af kroppens led. Patienter med svær psoriasisgigt har ofte begrænset eller helt tabt funktionsevne. Deres behov for fodterapi kan derfor sidestilles med det behov, som patienter med leddegigt har. Men hvor patienter med leddegigt er berettiget til tilskud til fodterapi, er det ikke tilfældet for patienter med svær psoriasisgigt. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til at sidestille patienter med svær psoriasisgigt med patienter med leddegigt i forhold til fodterapi.

For patienter med svær psoriasisgigt, vil de relevante behandlinger hos en fodterapeut være pasning af negle, forebyggelse af sår (fx indlæg og bøjlebehandling) og sårbehandling. Det forventes, at der er i omegnen af 1.000 patienter med svær psoriasisgigt, der vil have behov for tilskud til fodterapi.

Da der udestår et forberedende arbejde vil ordningen forventeligt træde i kraft den 1. juli 2018 og udløbe 31. december 2021.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 4,2 mio. kr. til tilskud til fodterapi for patienter med svær psoriasisgigt. Midlerne forudsættes overført til regionerne via bloktilskuddet.

Tabel 13
Fodterapi til patienter med svær psoriasisgigt

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Fodterapi til patienter med psoriasisgigt	0,6	1,2	1,2	1,2	-

Kontrolleret studie af smertebehandling ved nye behandlingsformer

Der bliver løbende udviklet nye behandlingsformer, som kan lindre kroniske smerter, og som potentielt kan give patienterne væsentlig smertelindring og øget livskvalitet.

Erfaringen viser, at nogle patienter med kroniske smerter kan have glæde af at anvende metoden cryoanalgesi eller cryoneurolyse til at fjerne smerter, mens andre kan få det værre. Mængden af videnskabelig litteratur om effekten af behandlingsmetoden er indtil videre begrænset. Der mangler videnskabelige data på området. Indførelse af behandlingen bør derfor ske i protokolleret regi – med en speciale-mæssig bredde – så der kan ske en videnskabelig evaluering af behandlingens virkninger og bivirkninger.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til en systematisk, videnskabelig vurdering af effekterne af behandlingen, som kan anvendes til at overveje, om behandlingen bredt skal indføres som behandlingstilbud i sundhedsvæsenet.

Partierne er på den baggrund enige om at afsætte 11,0 mio. kr. i 2018-2021 til en pulje målrettet smertebehandling ved metoder i protokolleret regi, hvor såvel offentlige som private sundhedsaktører kan søge. Til Sundhedsstyrelsen afsættes herudover 0,3 mio. kr. i 2018 og 0,1 mio. kr. i 2020 til administration, *jf. punkt 3.*

Tabel 14
Kontrolleret studie af smertebehandling ved nye behandlingsformer

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til kontrolleret studie om smertebehandling ved nye behandlingsformer	3,4	3,0	2,4	2,2	-

Eftersyn af indsatsen mod knogleskørhed

Knogleskørhed er en sygdom, hvor knoglemasse og knoglestyrke er reduceret i en sådan grad, at der kan opstå brud ved beskedne belastninger. Undersøgelser viser, at mange danskere formentlig har sygdommen uden at vide det, da sygdommen ikke giver symptomer, før knoglebruddet er sket.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til en nærmere afdækning af, hvordan den samlede indsats mod knogleskørhed er i dag. Afdækningen skal inkludere forebyggende indsatser, tidlig opsporing, behandling, rehabilitering, fx udvikling af tværfaglige- og sektorielle forløb for mennesker med knogleskørhed, samt data og monitorering på området. Afdækningen skal desuden vurdere de fremadrettede muligheder, der evt. kan peges på.

På den baggrund afsættes der 0,5 mio. kr. (løn) i 2018 til, at Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante parter kan udarbejde en status for den samlede indsats mod knogleskørhed i løbet af 2018.

Tabel 15

Eftersyn af indsatsen mod knogleskørhed

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Eftersyn af indsatsen mod knogleskørhed	0,5	-	-	-	-

Eftersyn af indsatsen mod epilepsi

Ca. 1 pct. af den danske befolkning lider af epilepsi – svarende til ca. 55.000 personer. Det er kendetegnende for denne gruppe, at tidlig opsporing har stor betydning for patientens prognose.

Indsatsen indebærer for en del af patienterne somatisk behandling på sygehus eller i praksissektoren, rehabilitering og socialtilbud i kommunen.

Det stiller krav til sammenhæng og koordinering på tværs og giver anledning til udfordringer i forbindelse med såvel udredning som behandling. Epilepsiforeningen har påpeget, at for mange venter længe på at få stillet en diagnose, og at der er forskelle på tværs af landet i forbindelse med opsporing af epilepsi.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til, at Sundhedsstyrelsen udarbejder en status for epilepsiområdet, som har fokus på udfordringer og muligheder i forbindelse med både udredning og behandling samt rehabilitering og sammenhæng.

På den baggrund afsættes 0,5 mio. kr. (løn) i 2018 til Sundhedsstyrelse, som med inddragelse af relevante parter skal udarbejde en status for den samlede indsats på epilepsiområdet medio 2018.

Tabel 16
Eftersyn af indsatsen mod epilepsi

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Eftersyn af indsatsen mod epilepsi	0,5	-	-	-	-

Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis

Det blev som led i Aftalen om satspuljen på sundheds- og ældreområdet 2017-2020 besluttet at etablere en fireårig forsøgsordning med medicinsk cannabis pr. 1. januar 2018. Hermed etableres en forsvarlig ramme for brug af medicinsk cannabis i sundhedsvæsenet, således at patienter kan blive behandlet med medicinsk cannabis ordineret af en læge.

Da det ikke som ved indførelsen af nye godkendte lægemidler er muligt at udføre videnskabelig forskning på effekt m.v. i forhold til behandling med medicinsk cannabis, blev der samtidig oprettet en pulje på 5 mio. kr. i 2018, som bl.a. kan understøtte, at der sker videnskabelig erfaringsopsamling på udvalgte områder.

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for yderligere at styrke indsatsen for at få øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis.

Derfor etableres en pulje på 5,0 mio. kr. til et eller flere projekter, der på baggrund af registerdata og patientinterviews, følger behandlingen af patienter på tværs af behandlingsindikationer. Formålet er at belyse patienternes behandlingsforløb, forbrug af cannabisprodukter i forhold til konventionelle lægemidler, kontakt til sundhedsvæsenet, patientoplevelt effekt og kvalitet fx i forhold til smerter og hverdagsmestring. Det vil ved udmøntningen af puljen tilstræbes, at et betydeligt antal patienter omfattes.

Ansøgningspuljen udmøntes i 2018, således at erfaringerne kan indgå i den afsluttende evaluering af forsøgsordningen med medicinsk cannabis.

På den baggrund afsættes i 2018 5,0 mio. kr. til en ansøgningspulje til projekter, der kan skabe mere viden om brug og effekt af medicinsk cannabis. Der afsættes herudover 0,2 mio. kr. i 2018 til Lægemiddelstyrelsen til administration, *jf. punkt 3.*

Tabel 17**Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis	5,0	-	-	-	-

Informationskampagne om støtte til medicinudgifter for socialt udsatte m.v.

Der er i dag risiko for, at en gruppe af borgere med meget høje udgifter til medicin og borgere med få midler undlader at købe deres medicin, selvom de har behov herfor. Der eksisterer imidlertid muligheder for at opnå økonomisk støtte i forbindelse med afholdelse af udgifter til receptpligtig medicin. Dette bl.a. i form af en økonomisk henstandsordning med et apotek, hvorved egenbetalingen fordeles jævnt hen over året i 12 lige store rater. En sådan ordning skal tilbydes af apoteket til borgere, der i den foregående tilskudsperiode har opnået 100 pct. i tilskud til tilskudsberettigede lægemidler eller som vurderes inden for tilskudsperioden at få udgifter til tilskudsberettigede lægemidler, der overstiger grænsen for 100 pct. i tilskud.

Økonomisk støtte kan også opnås ved ansøgning til bopælskommunen om tilskud til medicinudgifter. Kommunen kan yde hjælp til bl.a. medicinudgifter, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne, og hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunder.

Kun ca. en fjerdedel af dem, der er berettiget til en henstandsordning benytter sig af muligheden. Langt flere kan få gavn heraf, ligesom der også kan informeres mere om støttemulighederne på andre ministeriers områder.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om, at der afsættes midler til informationsmateriale om mulighederne for økonomisk støtte målrettet borgere med meget høje medicinudgifter og socialt udsatte borgere. Materialet skal informere om de eksisterende støttemuligheder tværs af ministerierne. Materialet udarbejdes i samarbejde mellem Sundheds- og Ældreministeriet og andre ministerier, herunder Beskæftigelsesministeriet.

Der gøres overvejelser om, hvordan man bedst når ud til relevante målgrupper.

På den baggrund afsættes der i 2018 0,5 mio. kr. til departementet til gennemførelsen af en ekstern informationskampagne.

Tabel 18**Informationskampagne om støtte til medicinudgifter for socialt udsatte m.v.**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Informationskampagne om støtte til medicinudgifter for socialt udsatte mv.	0,5	-	-	-	-

Små gaver til tapre børn på sygehuse

Der er mange eksempler på, at børn, som skal igennem større og alvorlige behandlingsforløb på et sygehus, modtager små gaver i form af bamser mv. Lige nu er der forskel i praksis på de forskellige sygehusafdelinger og ofte også på baggrund af diagnoser.

Små opmuntrende gaver kan dog også være gavnlige, når børn skal gennem mindre procedurer. Det kan fx være gaver i form af klistermærker, små figurer osv., som gives til børn, som skal have injektioner i forbindelse med fx blodprøver, bedøvelse mv. Sådanne ”stikkegaver” kan medvirke til et bedre samarbejde med barnet og give børn en bedre oplevelse af et undersøgelses- eller behandlingsforløb.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at børn kan modtage en lille gave, når de skal gennemgå en procedure i sundhedsvæsenet, som kan være ubehagelig. Midlerne skal målrettes afdelinger, som i dag ikke har små gaver.

På den baggrund afsættes 0,3 mio. kr. i 2018 til en pulje, der kan søges af regionerne på vegne af konkrete hospitalsafdelinger i samarbejde med fx private organisationer eller fonde.

Tabel 19**Små gaver til tapre børn på sygehuse**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Belønningsgaver til tapre børn på sygehuse	0,3	-	-	-	-

3. Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen

Nedenfor fremgår de forventede administrationsudgifter for de initiativer, som fremgår af nærværende satspuljeaftale for sundhedsområdet for 2018-2021. Bevillinger, som kræver administration, er opgjort eksklusiv administrationsudgifter.

Administrationsudgifterne dækker hovedsageligt administration af en pulje herunder udarbejdelse af kriterier for puljen, puljeopslag, behandling af

ansøgninger, udarbejdelse af tilsagnsbreve, opfølgning, regnskabsrelaterede aktiviteter mv.

Følgende initiativer giver anledning til at afholde administrationsudgifter:

- Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien
- Fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang
- Styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade
- Kontrolleret studie af smertebehandling ved nye behandlingsformer
- Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis

Tabel 20

Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen	1,9	1,0	1,1	1,3	-

Af de afsatte 5,3 mio. kr. til administration udgør løn 5,1 mio. kr.

4. Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2018-2021

Tabel 21

Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2018-2021

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
1. En styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser	104,6	87,7	97,2	108,0	397,5
Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien	58,3	42,1	51,3	62,9	214,6
Uddannelse i stress-fri hverdag for børn og unge	3,4	3,0	3,7	2,9	13,0
Forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge ml. 18-20 år med depression og angst	2,4	4,7	4,3	4,3	15,7
Fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang	6,0	6,0	6,5	6,5	25,0
Styrket indsats for mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade	13,7	13,1	13,1	13,1	53,0
Undersøgelse af erfaringerne med og alternativer til babyluger	0,5	-	-	-	0,5
Opfølgning på delaftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud	18,3	18,3	18,3	18,3	73,2
Social ulighed i sundhed blandt børn og unge – Fra viden til handling	2,0	0,5	-	-	2,5
Psykologordningen til depression og angst	-	-	-	-	-
2. En styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser	32,0	24,4	21,3	21,1	98,8
Mere viden om multisygdom	2,0	1,0	-	-	3,0
Udvidelse af godtgørelsesordningen for andenhånds-eksponerede asbestofre	0,9	0,9	0,9	0,9	3,6

Tabel 21
Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2018-2021

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
Behandling af behandlingsafvisende varigt inabile somatiske patienter – etablering af system for indberetning af tvang og klagesystem	18,3	16,8	16,8	16,8	68,7
Pulje til patienter med skader som følge af brug af lægemidlet Thalidomid	-	1,5	-	-	1,5
Fodterapi til patienter med svær psoriasisgigt	0,6	1,2	1,2	1,2	4,2
Kontrolleret studie af smertebehandling ved nye behandlingsformer	3,4	3,0	2,4	2,2	11,0
Eftersyn af indsatsen mod knogleskørhed	0,5	-	-	-	0,5
Eftersyn af indsatsen mod epilepsi	0,5	-	-	-	0,5
Øget viden om brug og effekt af medicinsk cannabis	5,0	-	-	-	5,0
Informationskampagne om støtte til medicinudgifter for socialt udsatte m.v.	0,5	-	-	-	0,5
Små gaver til tapre børn på sygehuse	0,3	-	-	-	0,3
I alt	136,6	112,1	118,5	129,1	496,3

5. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte initiativer, ligesom der vil ske en ad hoc

orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte initiativer.

Bilag 3: Aftale om udmøntning af satspuljen på ældreområdet for 2018-2021

Partierne bag satspuljeaftalen på ældreområdet er enige om at afsætte 326,6 mio. kr. i aftaleperioden 2018-2021 til følgende overordnede indsatsområde:

- Værdighed og omsorg for de svageste ældre

1. Værdighed og omsorg for de svageste ældre

Videnscenter og rejsehold for en værdig ældrepleje

Satspuljepartierne er enige om at etablere et nationalt videnscenter for værdig ældrepleje til gavn for både de ældre og deres pårørende. Videnscentret skal via rådgivning, kompetenceudvikling, netværksfacilitering, formidling samt informationsindsats understøtte kommunernes arbejde med at sikre værdighed i ældreplejen.

En væsentlig opgave for videnscentret vil være etablering af et udgående rejsehold, som kommunerne kan rekvirere til at rådgive om, hvorledes der kan sættes fokus på værdighed i ældreplejen i deres kommune. Rejseholdet skal tilbyde rådgivning og sparring på konkrete, praksisnære udfordringer, som opleves af den enkelte kommune eller plejehjem, eller i forhold til igangsættelse af nye konkrete initiativer, der understøtter en værdig ældrepleje. Rejseholdet kan endvidere yde rådgivning og vejledning i forhold til udfordringer, der er afdækket i forbindelse med et tilsynsbesøg.

Der afsættes også midler til, at videnscentret kan igangsætte initiativer til understøttelse af kommunernes arbejde med værdighed i ældreplejen. Det kan for eksempel være metoder, der kan sikre, at der kommer færre forskellige hjælpere i borgerens hjem, gode rammer for ældres måltider samt initiativer, der understøtter, at der skabes mere hjemlige rammer og hverdagsaktiviteter på plejehjem mv., så både beboere og pårørende i højere grad oplever stedet som "et hjem".

Videnscentret vil derudover løbende skulle indsamle og udbrede viden om best practice og metoder til at sikre en værdig ældrepleje, herunder opsamle viden om satspuljeprojekter på ældreområdet. Viden og gode erfaringer, der kan deles til hele landet. Omdrejningspunktet for videnscentrets arbejde vil være de områder,

som kommunalbestyrelserne som minimum skal beskrive i deres værdighedspolitikker.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 59,7 mio. kr. til Sundhedsstyrelsen, der får til opgave at etablere et nationalt videnscenter. Midlerne skal dække udgifterne til drift og finansiering af de aktiviteter og initiativer, som det nationale videnscenter for værdig ældrepleje igangsætter. Herudover afsættes 0,5 mio. kr. i 2021 til, at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering.

Tabel 1
Videnscenter og rejsehold for en værdig ældrepleje

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Videnscenter for en værdig ældrepleje	8,3	15,5	14,6	21,3	-
Evaluering	-	-	-	0,5	-

Videnscentret tilknyttes organisatorisk Sundhedsstyrelsen. Af de afsatte midler anvendes:

- 5 mio. i 2018 og 5,2 mio. kr. årligt i perioden 2019-2021 på løn til videnscentrets medarbejdere
- 3,3 mio. kr. i 2018, 3,9 mio. kr. årligt i 2019-2020 og 3,7 mio. kr. i 2021 på rejsehold inkl. 0,3-0,4 mio. kr. årligt på transport og drift af rejsehold.
- 6,1 mio. kr. i 2019, 5,1 mio. kr. i 2020 og 12,0 mio. kr. i 2021 anvendes på initiativer til understøttelse af kommunernes arbejde med værdighed i ældreplejen
- 0,3 mio. kr. i 2019 og 0,4 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 anvendes til faglig formidling mv.
- 0,5 mio. kr. i 2021 anvendes til en evaluering af centrets indsats.

Plejhjemsportal

Satspuljepartierne er enige om at etablere en plejhjemsportal med oplysninger om plejehjem, plejeboliger og friplejeboliger fortrinsvis for ældre. Plejhjemsportalen skal hjælpe kommende plejhjemsbeboere og pårørende – til særligt de svageste ældre – med at træffe et godt og informeret valg, når den ældre skal på plejehjem.

Portalen skal være enkel og lettilgængelig, så den kan være med til at styrke de svageste ældres frie valg af plejehjem mv.

Kommunernes pligt til at indberette til Tilbudsportalen om plejehjem, plejeboliger og friplejeboliger fortrinsvis for ældre ændres til en pligt til at indberette til Plejehjemsportalen.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 12,5 mio. kr. til etablering og drift af en plejehjemsportal. I 2018 afsættes 4,0 mio. kr., heraf 1,0 mio. kr. til løn, til udvikling af Plejehjemsportalen i regi af Sundhedsdatastyrelsen, og 2,5 mio. kr. til kommunerne til indsamling og indrapportering af oplysninger. Herudover afsættes årligt fra 2019 og frem 1 mio. kr., heraf 0,6 mio. kr. løn, til Sundhedsdatastyrelsens drift af portalen samt 1 mio. kr. til kommunerne for deres arbejde med at opdatere portalen. Midlerne til kommunerne udmøntes via bloktilskuddet.

Tabel 2
Plejehjemsportal

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Plejehjemsportal	6,5	2,0	2,0	2,0	2,0

Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.

Det er vigtigt at have for øje, at plejehjemmet er beboernes hjem, det er ikke en institution, hvor man opholder sig midlertidigt. At skabe et godt liv for plejehjemsbeboere handler i høj grad om hjemlighed, værdighed og et velfungerende hverdagsliv. Det har stor betydning for beboernes oplevelse af hjemlighed og tilhørsforhold, at deres familie opfatter plejehjemmet som et rart og vedkommende sted at komme på besøg. Et sted med sjæl og hyggelige og hjemlige rammer, hvor der er tæt kontakt mellem personalet og de pårørende, og hvor det er muligt for de pårørende at deltage i beboernes liv.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en pulje, hvor kommuner, selvejende institutioner, friplejeboligleverandører og andre, der ejer eller driver plejecentre og plejehjem, kan søge midler til at skabe mere hjemlige rammer på plejehjem mv. med afsæt i beboernes ønsker. Formålet er at skabe mere hjemlige rammer og hverdagsaktiviteter på plejehjem mv., så både beboere og pårørende i højere grad oplever stedet som "et hjem".

På den baggrund afsættes i alt 19,4 mio. kr. i 2021 til en pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv. Herudover afsættes 0,3 mio. kr. i 2021 til, at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,6 mio. kr. i 2021 til administration, *jf. punkt 2*.

Tabel 3**Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.	-	-	-	19,4	-
Evaluerings	-	-	-	0,3	-

Styrket tilsyn på ældreområdet

Kommunerne fører i dag tilsyn med hjælpen efter serviceloven på ældreområdet. Det vurderes, at der er et behov for at styrke det social- og plejefaglige tilsyn på ældreområdet og gøre tilsynet mere uafhængigt.

Der er en tæt kobling mellem ældre- og sundhedsområdet i forhold til den pleje og omsorg, som den enkelte borger modtager. Medarbejdere i hjemmeplejen og på plejecentre vil ofte udføre både sygepleje efter sundhedsloven og pleje efter serviceloven.

Styrelsen for Patientsikkerhed fører i dag et risikobaseret tilsyn med behandling efter sundhedsloven på plejecentre, i hjemmeplejen og i hjemmesygeplejen. Der er tegn på, at de steder, hvor der er problemer i forhold til den sundsfaglige indsats, vil der også typisk være problemer i forhold til den social- og plejefaglige indsats. Det vurderes derfor, at det vil skabe sammenhæng og synergieffekter, at tilsynet med den sundhedsfaglige indsats og en styrkelse af tilsynet med den social- og plejefaglige indsats samles hos Styrelsen for Patientsikkerhed. Der er tale om et supplerende tilsyn med ældreplejen, som bygger oven på kommunernes eksisterende tilsyn, som fastholdes. I forlængelse af tilsynsbesøgene vil videnscentret for værdig ældrepleje aktivt kunne bidrage til læring i kommunerne.

Satspuljepartierne er enige om, at Styrelsen for Patientsikkerhed i en forsøgsperiode på 4 år skal føre et risikobaseret tilsyn med den social- og plejefaglige indsats på plejecentre, midlertidige pladser og hjemmeplejeenheder med henblik på at udvikle og afprøve et uafhængigt og risikobaseret tilsyn med den social- og plejefaglige indsats. Der fremsættes lovforslag med henblik på ikrafttrædelse 1. juli 2018.

Der skal som led i forsøget arbejdes med risikoparametre på det social- og plejefaglige område, som kan indikere, at der ikke leveres pleje og omsorg af tilstrækkelig kvalitet. Der skal endvidere opstilles relevante målepunkter for tilsynet, som giver mulighed for kontrol og læring.

På den baggrund afsættes der 60,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 til, at Styrelsen for Patientsikkerhed kan føre et styrket tilsyn på ældreområdet, inkl. 1 mio. kr. årligt i etableringsomkostninger. Af de afsatte midler anvendes 11,7 mio. kr.

årligt til løn i Styrelsen for Patientsikkerhed, dog 0,3 mio. kr. heraf i 2018 til etableringsomkostninger i Sundhedsstyrelsen.

Tabel 4
Styrket tilsyn på ældreområdet

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Styrket tilsyn på ældreområdet	15,0	15,0	15,0	15,0	-

Styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre

Kommunerne er kommet godt i gang med at implementere den nye lovgivning om rehabiliteringsforløb på hjemmehjælpsområdet. Undersøgelser viser, at langt de fleste ældre er tilfredse med de rehabiliteringsforløb, som de bliver tilbudt, og at en stor del af de ældre, som har været igennem et rehabiliteringsforløb, vurderer, at det har hjulpet dem til at klare flere ting i hverdagen, og at forløbet har forhøjet deres livskvalitet.

Satspuljepartierne er enige om vigtigheden i fortsat at understøtte og videreudvikle kommunernes arbejde med rehabiliteringsforløb på ældreområdet, således at flest mulige ældre får gavn af indsatserne. Det gælder ikke mindst de svageste ældre med mere komplekse problemstillinger.

Der etableres derfor en pulje til kommunale forsøg, som skal afprøve forskellige rehabiliterende tilgange over for de svageste ældre. Formålet er at få udviklet virksomme metoder og tilgange i den rehabiliterende indsats, som er tilpasset behov og ressourcer – både fysisk, psykisk og socialt - hos denne gruppe borgere. Det kan fx være borgere med demens i hjemmeplejen eller på plejehjem, socialt udsatte ældre og ældre med mange hospitalsindlæggelser og komplekse forløb. Forsøgene skal bidrage til, at de mest virksomme metoder dokumenteres og udbredes i kommunerne. Forsøgene kan eventuelt ske i samarbejde med private aktører.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018 i alt 30 mio. kr. til en pulje, som kommunerne kan ansøge til afprøvning af virksomme metoder og tilgange i rehabiliteringsindsatser over for de svageste ældre. Der afsættes herudover 1,5 mio. kr. i 2019 til Sundhedsstyrelsen, heraf 0,5 mio. kr. til løn og 1,0 mio. kr. til øvrig drift, primært til finansiering af ekstern evaluering (0,8 mio. kr.). Der afsættes endvidere 2,5 mio. kr. i 2020, heraf 0,7 mio. kr. til løn og 1,8 mio. kr., til øvrig drift primært til finansiering af ekstern evaluering. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,5 mio. kr. i 2018 til administration, *jf. punkt 2*.

Tabel 5
Styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre	30,0	-	-	-	-
Understøttende aktiviteter/evaluering	-	1,5	2,5	-	-

Fællesskabspulje: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse

Ensomhed er meget udbredt blandt ældre, der modtager hjemmehjælp. Undersøgelser viser, at blandt ældre, der modtager personlig pleje, føler op mod 50 pct. sig ofte eller en gang imellem uønsket alene, og 25 pct. føler sig ofte eller en gang imellem alene blandt andre.

Der etableres en pulje til metodeudvikling til forebyggelse af ensomhed. Puljen kan anvendes til at tilbyde ensomme hjemmehjælpsmodtagere et fællesskabsklippekort.

Fællesskabsklippekortet kan bruges til ekstra hjælp til ledsagelse til fx aktiviteter eller tilbud i frivillige foreninger og det øvrige civilsamfund (herunder mandeklubber, cykling uden alder, spisevenner, seniornetværk, m.v.) med det formål at hjælpe ældre ud af ensomhed og styrke deres netværk og sociale liv. Klippekortet kan også bruges til, at medarbejdere i hjemmeplejen giver sig god tid til at vejlede hjemmehjælpsmodtagere om de kommunale eller frivillige tilbud og aktiviteter, som sigter mod at løfte ældre ud af ensomheden.

Puljen kan søges af kommuner og giver mulighed for, at ensomme hjemmehjælpsmodtagere – hos både kommunale og private leverandører – kan tilbydes et fællesskabsklippekort. Det vurderes, at der kan igangsættes initiativer i 8-10 kommuner.

På den baggrund er der i perioden 2018-2021 afsat 28,3 mio. kr. til en pulje til bekæmpelse af ensomhed blandt hjemmehjælpsmodtagere. Der afsættes endvidere 0,5 mio. kr. (løn) til Sundhedsstyrelsen til udarbejdelse af en erfaringsopsamling. Der afsættes herudover til Sundhedsstyrelsen 0,4 mio. kr. i 2018 samt 0,1 mio. kr. årligt i 2019-2021 til administration, *jf. punkt 2*.

Tabel 6

Fællesskabspulje: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje til fællesskabsklippekort til modtagere af hjemmehjælp	4,5	7,9	7,9	8,0	-
Erfaringsopsamling	-	-	-	0,5	-

National udbredelse af indsatsen LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende

Som pårørende til et langvarigt sygt menneske er man selv i øget risiko for at blive syg med psykisk eller fysisk sygdom, mistrives, blive stresset, ensom og socialt isoleret. Det kan være særligt belastende at være pårørende til et menneske med demens.

Komiteen for Sundhedsoplysning har udviklet LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende, der er et kursusforløb målrettet voksne pårørende til mennesker med demens og andre langvarige sygdomme. Der kan være tale om partnere, voksne børn eller andre, der står den ramte nær. Formålet med kurset er at forebygge, at rollen som pårørende bliver så belastende, at den medfører mistrivsel, isolation og ensomhed, stress og/eller depression hos den pårørende.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til Komiteen for Sundhedsoplysning til udbredelsen af LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende til alle landets kommuner.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 15,8 mio. kr. til udbredelse af LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende i regi af Komiteen for Sundhedsoplysning. Midlerne skal bl.a. gå til formidling, implementering, monitorering og evaluering.

Tabel 7

National udbredelse af indsatsen LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
National udbredelse af LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende	1,1	4,9	4,9	4,9	-

Informationskampagne om inkontinens

Det er tidligere anslået i Sundhedsstyrelsens rapport ”*Inkontinensbehandling i Danmark*” fra 2001, at mindst 300.000 danskere lider af inkontinens. Inkontinens kan have forskellige følger og påvirker i høj grad livskvaliteten.

Det er kendt, at mange personer med inkontinens ikke søger læge - enten pga. manglende behandlingsbehov eller kendskab til mulighederne for afhjælpning af problemet. For mange borgere er inkontinens desuden tabubelagt.

Der ses en tendens til, at forekomsten af inkontinens er stigende med alderen, og at inkontinens særligt rammer den ældre befolkning.

Satspuljepartierne vil derfor afsætte midler til, at Kontinensforeningen på den baggrund kan iværksætte en informationskampagne i 2018. Kampagnen har til formål gennem oplysning blandt andet i det offentlige gadebillede at nedbryde tabuet om inkontinens, så ældre med inkontinens får oplysning om, at der er hjælp at hente, hvis de taler om deres problemer.

På den baggrund afsættes der 1 mio. kr. i 2018 til Kontinensforeningen til en informationskampagne om inkontinens.

Tabel 8
Informationskampagne om inkontinens

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Informationskampagne om inkontinens	1,0	-	-	-	-

Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab

Underernæring og vægttab, som ikke er planlagt, har væsentlige sundhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser, som fx øget sygelighed, dødelighed og øget behov for hjælp til dagligdagsopgaver. Undersøgelser har bl.a. vist, at en stor andel af ældre, som bor i plejebolig, oplever uplanlagte vægttab. Mange faggrupper kan være i kontakt med ældre i risiko for underernæring og vil kunne bidrage til en indsats for denne målgruppe.

Satspuljepartierne er derfor enige om at etablere en pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab. Puljen skal bidrage til at skabe tværfaglige samarbejder og igangsætte systematiske indsatser for i højere grad at forhindre, at ældre rammes af de negative, sundhedsmæssige konsekvenser forbundet med uplanlagt vægttab og underernæring.

Indsatserne skal afprøve forskellige modeller for tværfagligt samarbejde om ernæringsindsatser. Der gennemføres en erfaringsopsamling med henblik på efterfølgende at skabe et grundlag for udbredelse af gode erfaringer i kommunerne.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 13,2 mio. kr. til en pulje til tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre og ældre med uplanlagt vægttab. Herudover afsættes der 0,3 mio. kr. (løn) til Sundhedsstyrelsen til udarbejdelse af en erfaringsopsamling. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,3 mio. kr. i 2018 samt 0,1 mio. kr. årligt i 2019-2021 til administration, *jf. punkt 2.*

Tabel 9

Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser	1,7	3,9	3,9	3,7	-
Erfaringsopsamling	-	-	-	0,3	-

Pulje til forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en pulje til forsøg med en befordringsordning til mennesker med en demensdiagnose, der bor i eget hjem.

Forsøgsordningen skal give demensramte mulighed for at få transport til fritidsformål, herunder besøg hos venner og familie, indkøb, kulturelle tilbud m.v.

Forsøgsordningen udmøntes som en ansøgningspulje, hvor ca. 5 kommuner kan søge om midler til transport og ledsagelse til borgere med en demensdiagnose, der bor i eget hjem.

Med ordningen gives mulighed for at blive kørt 104 ture årligt, hvilket svarer til antallet af ture, der tilbydes med individuel handicapkørsel for svært bevægelseshæmmede. Der anvendes en egenbetaling, der ikke er væsentligt højere end den almindelige takst for kollektiv trafik.

Det vurderes, at en væsentlig del af gruppen af mennesker med demens i eget hjem ikke vil være i stand til at blive hentet og bragt uden ledsagelse. Der afsættes derfor også midler til, at mennesker med en demensdiagnose, der benytter befordringsordningen, kan tildeles 15 timers ledsagelse om måneden for at kunne benytte ordningen.

Forsøgsordningen forankres i Sundhedsstyrelsen, og der gennemføres en evaluering af forsøget bl.a. med henblik på at afdække brugernes behov og de økonomiske konsekvenser af ordningen.

På den baggrund afsættes der i perioden 2018-2021 i alt 42,5 mio. kr. til en pulje til en forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose.

Der afsættes herudover 0,7 mio. kr. til Sundhedsstyrelsen til udvikling af projektet (løn), samt 1,5 mio. kr. i 2020-2021 til, at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,3 mio. kr. i 2019 samt 0,1 mio. kr. i 2020 til administration, *jf. punkt 2*.

Tabel 10**Pulje til forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Udvikling af projektet	0,7	-	-	-	-
Pulje til forsøgsordning	-	21,3	21,2	-	-
Evaluering	-	-	0,7	0,8	-

Pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse

Nogle ældre kan have behov for støtte til de tanker, kriser og den sorg, de oplever.

I Aarhus oprettede man i 2016 Center for Livskvalitet, som har til formål at udvikle grundlaget for at tilbyde hjælp til bedre livskvalitet for ældre. Centrets opgaver er et samspil mellem praksis og forskning. Tilbuddet er eksistentielle samtaler udført af psykologer. Psykologerne skal udvikle medarbejdernes kompetencer til at støtte op om borgernes eksistentielle trivsel med enkle redskaber, som fremmer livskvaliteten og bringer den enkelte borgers ressourcer i spil.

Der etableres derfor en pulje til projekter, der støtter ældre, som viser tegn på fravær af livsglæde, eller som oplever kriser og sorg. Puljen kan søges af kommuner og private aktører.

Målet er at fremme de ældres livsglæde og give de ældre mulighed for at tale om og mestre tanker, kriser og sorg. Det skal medvirke til, at de ældre ikke føler sig ensomme eller oplever at stå alene med deres bekymringer. Projekterne skal give de ældre redskaber til at tackle tanker, sorg og livsfortrydelser samt nedbringe medicinforbruget.

På den baggrund afsættes der 1,9 mio. kr. i 2018 til en pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse målrettet kommuner og private aktører. Der afsættes til Sundhedsstyrelsen 0,1 mio. kr. i 2018 til administration, *jf. punkt 2*.

Tabel 11
Pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Pulje målrettet ældre ramt af sorg	1,9	-	-	-	-

Forebyggelse af konkurser i ældreplejen

Regeringen og alle Folketingets partier har den 5. oktober 2017 indgået en aftale, der skal forebygge konkurser blandt private hjemmeplejefirmaer og afbøde konsekvenserne i tilfælde af fremtidige konkurser.

Aftalen indeholder bl.a. en række ændringer af serviceloven. Det betyder, at kommunerne ved indgåelse af kontrakt med private leverandører af hjemmehjælp skal opstille egnethedskriterier vedr. skattemæssigt årsregnskab, revideret regnskab og ubetalt gæld. Kommunerne skal også stille krav om bankgarantier eller tilsvarende garantistillelse ved indgåelse af kontrakt med private leverandører af hjemmehjælp. Derudover skal kommunerne råde over beredskabsplaner i forhold til håndtering af evt. konkurser blandt private leverandører af hjemmepleje, samt foretage efterberegning af afregningspriser løbende efter behov og mindst én gang årligt, såfremt kommunen anvender godkendelsesmodellen.

På den baggrund afsættes der i bloktilskud til kommunerne 31,1 mio. kr. i 2018-2021, og 8,9 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til at forebygge konkurser i ældreplejen. Derudover afsættes 0,5 mio. kr. til departementet i 2019 til opfølgning på god leverandørstyring.

Tabel 12
Forebyggelse af konkurser i ældreplejen

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Forebyggelse af konkurser i ældreplejen	4,4*	8,9	8,9	8,9	8,9
Opfølgning på god leverandørstyring	-	0,5	-	-	-

Anm.: *Det bemærkes, at kun 3,0 mio. kr. af udgifterne i 2018 finansieres af satspuljen.

2. Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen

Nedenfor fremgår de forventede administrationsudgifter for de initiativer, som fremgår af nærværende

satspuljeaftale for ældreområdet for 2018-2021. Bevillinger, som kræver administration, er opgjort eksklusiv administrationsudgifter.

Administrationsudgifterne dækker hovedsageligt administration af en pulje herunder udarbejdelse af kriterier for puljen, puljeopslag, behandling af ansøgninger, udarbejdelse af tilsagnsbreve, opfølgning, regnskabsrelaterede aktiviteter mv.

Følgende initiativer giver anledning til at afholde administrationsudgifter:

- Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.
- Styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre
- Fællesskabspulje: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse
- Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab
- Pulje til forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose
- Pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse

Tabel 13
Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen	1,3	0,5	0,3	0,8	-

Af de afsatte 2,9 mio. kr. til administration anvendes alle til løn.

3. Oversigt over fordeling af satspuljen på ældreområdet 2018-2021

Tabel 14
Oversigt over fordeling af satspuljen på ældreområdet 2018-2021

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
Videnscenter og rejsehold for en værdig ældrepleje	8,3	15,5	14,6	21,8	60,2
Plejehjemsportal	6,5	2,0	2,0	2,0	12,5
Pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv.	-	-	-	19,7	19,7
Styrket tilsyn på ældreområdet	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
Styrket rehabiliteringsindsats for de svageste ældre	30,0	1,5	2,5	-	34,0
Fællesskabspulje: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse	4,5	7,9	7,9	8,5	28,8
National udbredelse af indsatsen LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende	1,1	4,9	4,9	4,9	15,8
Informationskampagne om inkontinens	1,0	-	-	-	1,0
Pulje målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab	1,7	3,9	3,9	4,0	13,5
Pulje til forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose	0,7	21,3	21,9	0,8	44,7

Tabel 14
Oversigt over fordeling af satspuljen på ældreområdet 2018-2021

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
Pulje til ældre ramt af sorg og livsfortrydelse	1,9	-	-	-	1,9
Forebyggelse af konkurser i ældreplejen	4,1*	9,4	8,9	8,9	31,3*
I alt	75,1*	81,4	81,6	85,6	323,7*

Anm.: * Det bemærkes, at kun 3,0 mio. kr. af udgifterne i 2018 finansieres af satspuljen. Den faktiske udmøntning af satspuljeinitiativer på ældreområdet i 2018 udgør således 73,7 mio. kr., mens der i alt udmøntes 322,3 mio. kr. i 2018-2021.

4. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til udsatte ældre. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte initiativer, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte initiativer.

Bilag 4: Aftale om udmøntning af satspuljen på beskæftigelsesområdet for 2018-2021

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med beskæftigelsesordførerne fra Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2018 på beskæftigelsesområdet.

Med aftalen udmøntes i alt 951,3 mio. kr. fra satspuljen fordelt med 204,8 mio. kr. i 2018, 204,4 mio. kr. i 2019, 267,9 mio. kr. i 2020 og 274,2 mio. kr. i 2021, jf. tabel 1 nedenfor. Aftalepartierne inddrages i den endelige udmøntning af aftalens initiativer.

Investering i udsatte og syge borgere på kanten af arbejdsmarkedet – Flere skal med 2

Aftalepartierne er enige om at afsætte 87,5 mio. kr. i perioden 2018-2021 til en indsats, der skal hjælpe de mest syge og udsatte kontanthjælpsmodtagere samt borgere på ressourceforløb. Indsatsen igangsættes med kommunal medfinansiering ud fra en investeringstankegang og praksis i kommunen bl.a. med fokus på at håndtere de forskelligartede udfordringer, der kan stå i vejen for at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Aftalepartierne skal februar 2018 drøfte den konkrete udmøntning af projektet.

Aftalepartierne er endvidere enige om i januar 2018 at drøfte, hvordan der kan etableres yderligere forsøg med rimelighedskravet og omfanget af aktivering for udsatte på kontanthjælp, der er fritaget for 225-timers reglen, ressourceforløbsydelse og ledighedsydelse, når de er på en virksomhed, der er registreret og opfylder de ved lov fastsatte krav som socialøkonomisk virksomhed. Der skal i den forbindelse ses på urimelige barrierer for offentlige og private virksomheders arbejde med at inkludere udsatte borgere.

Private projekter

Aftalepartierne er enige om at prioritere i alt 72,6 mio. kr. til en videreførelse af følgende initiativer:

- Seniornetværk
- Landsforeningen Lev

- Jobbank
- Handicapidrættens Videncenter
- Topvirk
- High:Five
- Vold som udtryksform.

Alle syv projekter forlænges til og med 2. kvartal 2019, jf. tabel 1 nedenfor. Aftalepartierne har et fælles ønske om at sikre længerevarende finansiering af de private projekter og forpligter sig på at drøfte det ved næste års satspuljeforhandlinger.

Særlige indsatser for udsatte unge i uddannelsessystemet

Aftalepartierne er enige om at afsætte 6,0 mio. kr. årligt i perioden 2018–2020 til at styrke inkluderende læringsmiljøer for udsatte børn og unge som opfølgning på anbefalingerne fra ekspertgruppen for inklusionseftersynet.

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 207,3 mio. kr. i perioden 2019-2021 til bedre støtte til elever med funktionsnedsættelse samt til etablering af en kontaktpersonfunktion for unge, der har behov for støtte fra flere instanser af personlige eller sociale årsager, *jf. Aftale om bedre veje til uddannelse og job.*

Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,5 mio. kr. i 2018 til at igangsætte en foranalyse, som skal afdække behovet for forebyggende sprogindsatser for udsatte børn af kontanthjælpsmodtagere i forbindelse med skolestart.

En ordentlig veteranindsats

Aftalepartierne er enige om at afsætte 22,7 mio. kr. til initiativer, der i perioden fra 2018 til 2021 skal forbedre sagsbehandlingen for veteraner og sikre, at veteranerne hurtigst muligt får den erstatning, som de har krav på.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 15,0 mio. kr. i 2018 til en styrket indsats for de danske veteraner.

Aftalepartierne er enige om at disponere 125,0 mio. kr. årligt til erstatning til tidligere udsendte soldater, der som led i ansættelse i staten har opholdt sig i udlandet og som følge heraf er diagnosticeret med posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). Hvis erstatningsudgifterne falder til under niveauet for de samlede disponerede satspuljemidler til ordningen, vil de overskydende satspuljemidler efter drøftelse med satspuljeforligskredsen blive udmøntet til gavn for det psykiske arbejdsmiljø.

Livstruede syges ret til sygedagpenge

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,9 mio. kr. årligt til en permanentgørelse af den midlertidige ordning i sygedagpengereglene, som sikrer borgere retten til sygedagpenge, hvis de har en livstruende og alvorlig sygdom.

Udbredelse af virksomheders sociale ansvar

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10,0 mio. kr. i 2018, 5,0 mio. kr. i 2019 samt 15,0 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 for at understøtte, at virksomhederne i højere grad via virksomhedsnetværk samarbejder om at udbrede de gode erfaringer med ansættelse af udsatte borgere.

Finansieringsbidrag

Aftalepartierne er enige om at omprioritere uforbrugte midler fra puljen til brobygningsforløb for udsatte unge i 2018 på 5,5 mio. kr. Yderligere er der enighed om at omprioritere 8,9 mio. kr. i 2018, 8,0 mio. kr. i 2019, 3,0 mio. kr. i 2020 og 3,0 mio. kr. i 2021 fra puljen til udvikling af den sociale indsats på det rummelige arbejdsmarked.

Tabel 1
Økonomi i satspuljeaftale for beskæftigelsesområdet

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job	47,2	28,8	35,6	48,5	-
Investering i udsatte og syge borgere på kanten af arbejdsmarkedet – Flere skal med 2	2,5	0,9	35,6	48,5	-
Private projekter	44,7	27,9	-	-	-
- Heraf Seniornetværk	6,4	3,2	-	-	-
- Heraf Landsforeningen LEV	10,3	5,2	-	-	-
- Heraf Jobbanken	6,2	6,3	-	-	-
- Heraf Handicapidrættens Videncenter	2,8	2,7	-	-	-
- Heraf Topvirk	1,8	1,9	-	-	-
- Heraf High:five	13,2	6,6	-	-	-
- Heraf Vold som udtryksform	4,0	2,0	-	-	-
Særlig støtte til udsatte unge i uddannelse	7,5	44,5	90,4	84,4	84,4
Bedre støtte til elever med funktionsnedsættelse	-	18,5	44,4	44,4	44,4
Tildeling af kontaktperson	-	20,0	40,0	40,0	40,0
Opfølgning på inklusionseftersynet	6,0	6,0	6,0	-	-
Foranalyse vedr. forebyggende sprogindsats til udsatte børn i forbindelse med skolestart	1,5	-	-	-	-
En ordentlig veteranindsats	151,4	131,9	127,2	127,2	125,0
Tryghed for veteraner	11,4	6,9	2,2	2,2	-
Styrkelse af indsatsen for de danske veteraner - initiativer på veteranområdet.	15,0	-	-	-	-
Erstatning til veteraner diagnosticeret med posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD)	125,0	125,0	125,0	125,0	125,0
Livstruede syges ret til sygedagpenge	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Livstruede syges ret til sygedagpenge	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Udbredelse af virksomheders sociale ansvar	10,0	5,0	15,0	15,0	-

Tabel 1**Økonomi i satspuljeaftale for beskæftigelsesområdet**

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	Permanent
Udbredelse af virksomheders sociale ansvar	10,0	5,0	15,0	15,0	-
Administrationsbidrag	2,2	1,3	1,8	1,2	-
Administrationsbidrag	2,2	1,3	1,8	1,2	-
Omprioritering fra øvrige puljer	-14,4	-8,0	-3,0	-3,0	-
17.46.65.30. Omprioritering af restmidler fra brobygning	-5,5	-	-	-	-
17.59.21.10. Udvikling af den sociale indsats på det rummelige arbejdsmarked	-8,9	-8,0	-3,0	-3,0	-
Beskæftigelsesrammen i alt	204,8	204,4	267,9	274,2	210,3

Bilag 5: Aftale om udmøntning af satspuljen på integrationsområdet for 2018-2021

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 1. november 2017 indgået en aftale om udmøntning af satspuljen for 2018 på udlændinge- og integrationsområdet.

Aftalen indebærer en udmøntning af i alt 250,4 mio. kr. fra satspuljen fordelt med 80,7 mio. kr. i 2018, 35,8 mio. kr. i 2019, 51,1 mio. kr. i 2020 og 82,8 mio. kr. i 2021.

En beskæftigelsesrettet integrationsindsats

Med aftalen igangsættes et massivt fokus på den beskæftigelsesrettede integrationsindsats.

- **Integrations- og beskæftigelsesambassadører**

Kommuner, der har modtaget mange flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i de senere år, skal have ekstra støtte til samarbejdet med virksomhederne om integration på arbejdsmarkedet. Samtidig skal initiativet understøtte, at viden om virksomhedssamarbejdet fra de bedste kommuner udbredes til alle kommuner. Der vil være særligt fokus på at understøtte et løft af kvindernes tilknytning til arbejdsmarkedet og på fritidsjob til unge flygtninge og familiesammenførte som en indgang til arbejdsmarkedet.

Der afsættes 78,1 mio. kr. i perioden 2018-2021 til initiativet.

Øvrige indsatser på integrationsområdet

Med aftalen igangsættes en række øvrige indsatser på integrationsområdet, bl.a. i forhold til civilsamfundet og udsatte familier.

- Den beskæftigelsesrettede integrationsindsats skal ses i sammenhæng med en opprioritering af indsatsen for repatriering, hvor der afsættes en særskilt reserve med henblik på at understøtte udlændinge i at vende tilbage til deres hjemland. Satspuljepartierne er derfor enige om, at der afsættes en *Reserve til repatriering* til brug for igangsættelse af yderligere tiltag, der skal støtte frivillig hjemrejse. Reserven udgør i alt 15 mio. kr. i perioden 2019-2021 og aftales samt udmøntes i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2019. Midlerne skal bl.a. understøtte en styrket opsøgende vejledningsindsats.

- *Udbredelse af DIF Get2Sport:* Formålet med initiativet er at understøtte den fortsatte udbredelse af projektet Get2Sport under Danmarks Idrætsforbund, for på den måde at understøtte indsatsen med at rekruttere frivillige og medlemmer til lokale idrætsklubber i udsatte boligområder, herunder også i forhold til nydanske piger og kvinder. Målet er at udvide samarbejdet til yderligere 14 kommuner. Der afsættes 24 mio. kr. i perioden 2018-2021 til initiativet.
- *Flygtningefamilier med traumer – bedre trivsel for hele familien:* Formålet med initiativet er at styrke kommunernes indsats for flygtningefamilier med traumer med henblik på at øge trivslen i familierne som helhed for dermed at reducere risikoen for fx sekundær traumatisering, social marginalisering, kriminalitet og anden risikofyldt adfærd. Der afsættes i alt 6,0 mio. kr. i perioden 2019-2021 til initiativet.
- Satspuljepartierne er enige om, at resultaterne fra Den Nationale Handlingsplan om forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, som er en del af satspuljeaftalen for 2017, skal drøftes i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2021. Til brug for drøftelserne afsættes en *Reserve til forebyggelse af social kontrol* på 7,0 mio. kr. i 2021. Udmøntningen af reserven kan både gå til implementering af resultaterne fra handlingsplanen samt til igangsættelse af nye initiativer, der skal forebygge social kontrol.

Der afsættes i alt 52 mio. kr. i perioden 2018-2021 til øvrige indsatser på integrationsområdet.

En styrket indsats til tidlig forebyggelse af bandekriminalitet

Med aftalen igangsættes en markant styrkelse af den tidlige forebyggelse af bandekriminalitet. Bandemedlemmer skal væk fra gaden, og der skal være et styrket fokus på at stoppe tilstrømningen til banderne.

- *Styrket indsats til resocialisering af rockere og bandemedlemmer:* Formålet med initiativet er at målrette og styrke både myndighedernes og deltagernes kapaciteter i exit-indsatsen og prioritere ressourcerne rigtigt, så flere gennemfører exit-forløb succesfuldt. Der afsættes 17,3 mio. kr. i perioden 2018-2021.
- *Forebyggelse af rekruttering af børn og unge til bandekriminalitet - etablering af bande task force:* Med initiativet etableres en bande task force, som skal støtte kommunerne med at arbejde systematisk og koordineret med forebyggelsen af rekruttering af børn og unge til bandekriminalitet. Initiativet skal understøtte, at kommunerne stopper fødekæden til banderne gennem en målrettet indsats over for familierne, og der vil bl.a. være fokus på forebyggelse af vold i hjemmet, så børn og unge i risiko for at blive rekrutteret til bandemiljøet, kommer væk fra gaden og i stedet fokuserer på

skolegang, fritidsjob og almindelige fritidsaktiviteter. Der afsættes 73,2 mio. kr. i perioden 2018-2021.

- *Identifikation af udsatte unge:* Formålet med initiativet er at identificere udsatte børn og unge, der uden selv at have udvist risikoadfærd, er i risiko for påvirkning fra fx hårdkogte bandemiljøer, så myndighederne kan sætte tidligere og mere effektivt ind for at undgå, at disse børn og unge ender i en kriminel løbebane. Der afsættes 24 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Der afsættes i alt 114,5 mio. kr. i perioden 2018-2021 til en styrket indsats til tidlig forebyggelse af bandekriminalitet.

Tabel 1
Prioritering af satspuljen for 2018 på integrationsområdet

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
En beskæftigelsesrettet integrationsindsats	26,5	8,5	20,1	23,0	78,1
Øvrige indsatser på integrationsområdet	6,0	12,0	13,0	21,0	52,0
En styrket indsats til tidlig forebyggelse af bandekriminalitet	46,5	14,4	16,6	37,0	114,5
I alt	79,0	34,9	49,7	81,0	244,6

Tabel 2
Administration i alt

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	I alt
Administrationsbidrag	1,7	0,9	1,4	1,8	5,8
I alt	1,7	0,9	1,4	1,8	5,8

fm.dk